45 ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 98 — Կ. ՊՈԼԻՍ 15/28 ՕԳՈՍՏՈՍ 1901 — 10 ՋԷՄԱԶԻԼ ԷՎՎԷԼ 1319 — 15 ՕԳՈՍՏՈՍ 1317 — ԶՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

10 ՓԱՐԱ

ՄԱՆԶՈՒՄԷ ԷՖԿԻԱՐ

10 ՓԱՐԱ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ — ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ — ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

MANZOUMÉ-I-EFKIAR
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN, POLITIQUE, FINANCIER ET LITTÉRAIRE
Directeur-Propriétaire
OHANNÈS F. KAÏSÉRIAN
38, Grand' rue de la S. Porte, 38
Constantinople

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԿԱՅՍԷՐԵԱՆ
Առ որ կ'ուղղուին ամէն տեսակ գրութիւններ։

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պապը Ալի ճաssէսի, 38
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չենտրուիր։

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղրշ.	50 ղրշ.
Գաւառներու համար	108 ղրշ.	60 ղրշ.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 դրուշ։
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

منظومهٔ افکار
صاحب امتیاز و مدیر مسئولی
اوحانس فرید قیصریان
مطبعه و اداره خانه سی
باب عالی جوارنده ۳۸ نومرولی داره مخصوصه

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՆԻՒԹԵՐ

ՇԵՐԱՄԻ ԳՈՐԾԵՐԸ 1901ԻՆ

ՈՒՇԱԳՐԱՒ ԻՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ցաւով կու գանք հրապարակաւ յայտնելու թէ խղակի քերքի համար անյաջող տարի մը ունեցան Պարտիզակ և մօտակայ գիւղերը։ Բաղդատմամբ ուրիշ յաջող տարիներու, Պարտիզակ այս տարի իր խղակի քերքին գրեթէ երեք չորրորդ մասը կորսնցուցած է, իսկ շրջակայ գիւղերը՝ կէս առ կէս։ Ինչ են արդիւք պատճառները այս նիւթական մեծ կորուստին, որ հիմա հարիւրաւոր աղքատիկ ծնողքներ ախուր, գլխիկոր թողուցած է, և ապրուստի համար մեծ մտահոգութեան մէջ պիտի ձգէ մանաւանդ ձմրան մէջ։ Յաղուածագիրը, որ երեք տարիէ ի վեր շերամ կը բանայ իր տան մէջ և որ յաջողութիւն ձեռք ձգած է անցեալին, և նոյն իսկ այս անյաջող տարւոյն մէջ, պիտի կրնայ փորձառաբար պարզել, ուշակ որ կարելի ու հասկնալի է, իրայ կացութիւնը։ Մեր անձը հնաւոյժ ցուցնելու յաւակնութիւնը չունինք երբեք։

Մարտ 15է վերջ արեւոտ տաքուկ օրեր ունեցանք, գիւղացւոյ մեծ մասը «կանուխ ճամբայ ելլենք որ կանուխ տեղերնիս հասնինք» ըսելով՝ նոյն իսկ մարտ 20ին շատեր իրենց հունտերը բաց օդին ենթարկեցին ու խառնեցին, պարտէզներու մէջ հունտի ծարներ թթենիներու վրայ կախելով, վերջապէս ժամանակէն առաջ արթնցուցին (առաջին սխալ) պտուղական որդերը, որք բնութեան օրէնքին համաձայն կ'ուզէին երկու շաբաթ եւս խաղաղիկ քնանալ։ Տերեւներն ալ առատօրէն բացուած էին այդ ատեն, թերեւս պիտի ըսէք, ի՞նչ բարեբաղդութիւն, որ սակայն զրկաղդաբար՝ չարաչար վերջաւորութիւն մը ունեցաւ։ Եւ ահա ապրիլի սկիզբները օդերը յանկարծ փոխուեցան, ցուրտ օդը եկաւ թմբութեան մէջ ձգեց նոր արթնցած փափկակազմ որդերը։ Շատեր անպիտակ բնական օրինաց, «մեր հաղարաւոր ձագուկները չմեռին» ըսելով՝ առատ կրակ դրին (երկրորդ սխալ) շերամներու քով, որոնք 2—3 ժամ աղուորիկ մը տաքնալէ յետոյ՝ կէս գիշերէն վերջ՝ մինչ անցեալ անուշ կը քնանային տաքուկ վերմակներու տակ, անդին կը սկսրանային ցուրտին մէջ կրակը հատած ըլլալուն պատճառաւ։ Ցայտնի է թէ անոնք որ չա՛տ կրակ վառեցին և քնէն յառաջ քաղեցնել ուզեցին շերամի որդերը, «ձերմակ պէօճէք» չատ ունեցան։ Ապրիլէն առաջ երբէք արթնցնելու չէ հունտերը, գիտնալով թէ այս տեղերու օդերը յարափոփոխ են։ Ծերերը և փորձառուները կ'ըսեն թէ հունտը արթնցնելու է ապրիլ 7ին։ Եւ ցարդ շատերէ իմացայ որ կ'ըսէին «դալ տարի ապրիլ 7էն առաջ հունտս չպիտի բանամ...»։

Ամենք ալ ձեզուն չունեցող տուներու մէջ, որոնց չորս կողմերէն ազատօրէն կը մտնէ ու կ'ելնէ օդին ցուրտ հոսանքը, բնաւ կրակ չեն դներ (երրորդ սխալ) և բնականաբար շերամները իրենց խորխաթափութեան շրջաններու մէջ թմրած մնացին, հիներացան, ուժէ ինկան և 3-4 օրէն խորխերնին փոխելու տեղ 6-7 օրէն արթնցան կամ այլ ևս... յաւիտենապէս չարթնցան, ինչպէս տկարակազմ մկը ծորֆնի զօրաւոր ազդեցութեան տակ այլ ևս չարթնար։ Օգերու այդ յարափոփոխ օրերու մէջ որչափ մեծ մե՛ծ ծառայութիւն կրնայ մատուցանել ջերմաչափը, այդ օգտակար գործիքը, որուն վրայ շատ գիւղացիներ դրիաքար դասախօսելու պիտի յօժարին, եթէ պաշտօնական մարմիններու կողմէն յարգանօք հրաւիրուին։ Կամ աւելի լաւ, ինչո՞ւ Ուսուցչական մարմնոյն մէջ գէ՛թ մէկ վկայեալ շերամաբոյծ չի գտնուի։ Այսպիսի շատ կարեւոր խնդիր մը ինչպէս կրնայ մոռցուիլ կրթական Հոգաբարձուներու և Թաղ. Խորհուրդներու կողմէն...։ Ինչու մեր կանանց լսարաններու մէջ շերամաբուծութեան վրայ դասախօսութիւններ չըլլան։ Ինչ մեծ անհոգութիւն է՝ կարեւոր դասին համար։

Թող ներին հնտահան էֆէնտիները երբ այս տարիս ըսեմ թէ իրենք ալ ծանր պատասխանատուութեան տակ կը դանուին։ Հունտերը կը գրուին ժողովուրդին մէջ և շերամի միջոցին ալ չեն երեւիար, գէ՛թ մի քանի անգամ չեն այցելեր (եօթերորդ սխալ) այն տուները որոնց հունտ տուած են։ Եթէ հընտարոյժները այցելելով պէտք եղած հրահանգները տային, նախազգուշական միջոցներու դարմաններ ի գործ դնել տային, մեր համոզումն այն է թէ խղակի քերքը աւելի առատ պիտի ըլլար, որով իրենք, հնտահաններն ալ շատած պիտի ըլլային, տուած հունտերու փոխարէն առատ խղակի ընդունելով։

Հնտահան էֆէնտիները պատասխանատուութեան տակէն ելնելու, ինքզինքնին արդարացնելու համար կ'ըսեն «Մենք մեր շերամատուներու մէջ «տամըլբիս»ցու (որոնցմէ կ'տասցուի յաջորդ տարուն հունտերը) հունտ բացած ենք, չենք ուզեր այցելութիւններ տալ, զի մի գուցէ վարակեալ տուներու մէջէն շերամի այլ և այլ հիւանդութեանց միքրոպները մեր շերամատունները փոխադրենք և վնասուին մեր շերամներն ալ, ի վերջոյ ժողովուրդը կը կրէ մեծագոյն վնասը։» Էհ, ուրեմն, թող բժիշկներն ալ ա՛յս ինչ կամ ա՛յն ինչ հիւանդը տեսնել չուզեն, տարափոխիկ հիւանդութիւնը ուրիշ տեղ չի փոխադրելու համար։ Զէ՛, բարեկամներ, արդարացուցիչ պատասխան չէ այդ։ Բժիշկն ալ, հնտաբոյծն ալ այցելելու են տուները, բայց դուրս ելլելէ վերջ՝ մասնաւոր տեղ մը հանանեխուելու են, ոտքէն ցգուլս։ Այս է գիտութեան հրամանը։ Ինձ կը թուի թէ բուն պատճառը իրենց բացած շերամի գործերու մեծ զբաղումն է։ Բնաւ ժամանակ չունին զոհելու։ Ես շատ խնդրելով դժուարաւ կրցայ մէկ մէկ անգամ մեր տունը բերել մեղի հունտ տուող հնտահան էֆէնտիները, որոնք հաղիւ հինգ վայրկեան կեցան ոտքի վրայ և մէկ երկու հրահանգ տալէ յետոյ «դուն մեր ուղածին պէս կը նայիս, հարկ չկայ ձեր տունը գալու» ըսելով մեկնեցան...։ Այսպէս ամէն տուն ասիսլելու է իրեն հունտ տուողը որ մերթ ընդ մերթ գայ և շերամը նայի։ Այդ պարագային հնտահանները կ'ստիպուին իրենց շերամները շերամապահներու յանձնել և իրենք վերին ընդհանուր հսկողի դերը կատարել։ Այս կը պահանջէ ժողովուրդին և հնտաբոյծներու իւրական շահը։

Պարտիզակ — ՇԵՐԱՄԱՊԱՀ

ՍԱԼՕՆԻ ԿԵԱՆՔԸ ՄԵՐ ՄԷՋ

Մարդը միշտ զարգանալու առաջնանին մէջ է. ինչ փոփոխութիւն որ մտցուցած է իր կեանքին ու ընկերական շրջանակին մէջ, ինչ որ չենած է, մասամբ տարբեր ու նորօրինակ է հինէն. այս փոփոխութեան մէջ է նաեւ սալօնի կեանքը։ Յեղեկուան ազմուկներէն ճանձրացած միտքը, գիշերը իր սենեակին մէջ, ընտանիքին շուրջը կ'աշխատի հանգիստ մը գտնել, և այս հանգիստը կ'ուզէ կատարել այնպէս մը որ թէ՛ իրեն և թէ լոլորտիքը զբաղեցնէ։ Հայ օրիորդը արհամարհոտ աչքերով կը նայի իր հին սովորութեանց։ Ինչո՞ւ,—վասն զի մնցած է այնպիսի օտար միջավայրի մը մէջ, որուն գոյնը ընդգոյն տեսարանները շլացուցած են իր աչքերը, և փսխանակ իր տեսած արդի կերպ կերպ փոփոխութիւններէն լարոյացուցիչն եղողը միայն իւրացնելու, կընդդիմէ զանոնք նոյնութեամբ՝ մէկդի թողլով ինչ որ հին է, ինչ որ նուիրական է և ինչ որ իր ընտանիքին կը պատկանի։

Այժմեան երիտասարդութիւնը, մանաւանդ այն մասը որ յոսի կրթութեամբ մեծցած է օտար յարկերու տակ, լայն չունչ մը կ'առնէ գեղեցիկ ու նախապաշարեալ սեպուած ընտանեկան շրջանակէն դուրս ելնելը զգալով։

Նախաքայլն է այս, զոր մեր սերունդը կ'առնէ դէպի փոփոխութիւն. չի զարմանանք ուրեմն երբ օր մը տեսնենք որ հին պարզ, բարոյալից կեանքը տեղի տայ ապականուած, խախուտ և հակընտանեկան կենցաղի մը։ Այն ատեն մեղքը որո՞ւն վիզը պիտի ըլլայ արդեօք։

Լ. ԱՐՄԱՂԱՆ

Պոլսոյ Ֆրէնտ

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Մէջ ժամացոյց — Սպանուած ընդանոցի — Մանրաբար բանաւէ։

Որչափ որ արհեստները յառաջացան՝ այնչափ ալ մարդկանց փափաքներուն սահմանը ընդլայնեցաւ։ Այժմ մարդկային դազափարները կը պահանջեն որ «խոշոր» բաներու ձեռնարկուի. «պզտիկ» բաները իրենց կարեւորութիւնը կորսնցուցին։ Ցիրանացիք էյֆէլի աշտարակը կառուցանելէ յետոյ՝ ընական էր որ աւելի մեծիայն չի պիտի գոհանային. արդ, հիմայ ալ ամենամեծ ժամացոյցը շինեցին։

Սմիռն ոք գիտէ թէ չոգեկառքի մը կայարանին «ժամացոյցը» ինչ մեծ կարեւորութիւն ունի ճամբորդներուն համար։ Այս խնդիրը Ամերիկացիք, իրենց «բաթիկ» անձեր, լաւ ըմբռնելով՝ ժամանակէ մը ի վեր իրենց կայարաններուն ժամացոյցները «խոշորցուցին»։ Եւրոպացիք տեսնելով որ ատիկա արդիւնաւոր բան մ'էր՝ անոնք ալ այդ օրինակին հետեւեցան։ Վերջերս Բարիզի մէջ չոգեկառքի մը կայարանին—Գա՝ դը Լէյոն անուանեալ—մարչութիւնն ալ չէնքին ճակատը դանուող ժամացոյցը փոխելով ուրիշ մը տեղը դրաւ հետեւեալ մեծութեամբ՝ Տրամագիծ 8 մէթրօ (աշխարհս ամէնէն մեծն է, գէթ առայժմ), ժամերը ցոյց տուող «հռոմէական» թուանշաններուն իւրաքանչիւրին բարձրութիւնն է 96 սանթիմէթրօ (1 մէթրէն չատ քիչ բան մը պակաս)։

Այն պահը որ ժամերը միայն ցոյց կու տայ, ունի երկու մարդու հատակի երկայնութիւն, իսկ վայրկեանները ցոյց տուող սլաքը՝ 3 մարդու։

Շրջանակին բոլորտիքը քաշուած 60 գիծերը որոնք վայրկեանները կը ներկայացնեն, իրարմէ 42 սանթիմ հեռաւորութիւն ունին։

Ճամբորդները կրնան ուրեմն դիւրութեամբ տեսնել չատ հեռուէն թէ կայարանին ժամը քանին է։ Եթէ առկէց վերջը Բարիզցիք իրենց «ժամանակը» չի կրնան որոշել՝ յանցանքը ո՞ւրն է կ'ըլլայ...։

Հիմայ որ կեանքերը կարճցած են, «ժամանակին» «չուռով անցնիլը» մեզ դիւրութեամբ ցոյց տալու համար հընարուած միջոցները ես չիտակը՝ «խորժակով «չեմ տեսնար», յառաջդիմութիւն մը որ կարծեմ—մանաւանդ ծերերու— հաճելի չի պիտի ըլլայ։ Դուք ինչ կ'ըսէք ազնիւ ընթերցող...։

* * *

Ամերիկացիք «մեծագործութեան մէջ գրեթէ առաջի կարգ անցած են։ Վերջերս «երկաթագործ» մը չէր—բարերարն Պ. Քառնէգի — որ իր հարստութենէն 150 միլիոն ֆրանքը« բառնալով» զայն վնասնութեամբ բաշխեց Ամերիկայի և Անգլիոյ «բարենպաստակ հասատատութեանց»։

Սպանիոյ հետ ունեցած յաղթական պատերազմին Ամերիկացւոց «ախորժակը» բացաւ ռազմագիտութեան խնդրոյն մէջ, ուր նաև ուզեցին «մեծ բաներ» մը ընել։ Ամերիկայի պատերազմական գործոց նախարարութիւնը— կը ըսեն նոր աշխարհի թերթերը— քանի մը օրէ ի վեր ահագին գործութեամբ պղպատէ «արագահարուած» նորաձեւ թնդանօթի մը փորձերով կը զբաղի։ Անհաւատիկ այդ զէնքին կարեւորութիւնը.

«24 քիլօ ծանրութիւն ունեցող «պղպատէ 26 հատ ռումբեր կ'արձակէ «մէկ վայրկեանի մէջ և ասիկայ արա-«դիւնաւոր կերպով մինչ 40 թիլոմէթր «(61520 կանգուն) հեռաւորութեամբ։»

* * *

Եթէ մարդկանց մէկ դասակարգը կ'աշխատի որ նոր գիւտեր ընէ «արագահարուած» զէնքերու մասին, կայ բարեբաղդաբար ուրիշ դասակարգ մըն ալ, գիտուններու, որ մարդս հանգստութեամբ և երջանիկ ապրելու միջոցներուն վրայ կը խորհի միշտ։

Դիտեցէք կենդանիները. տեսէք թէ որչա՞փ երջանիկ են անոնք... ուտեստի մասին։ Կրնան դիւրութեամբ հայթայթել (քնութեան մէջ) ինչ որ պէտք է իրենց ապրելու համար՝ մինչդեռ մարդիկ հարկաւոր և գերի են մասնաւորապէս, հացագործին, նպարավաճառին, խոհարարին։ Այս ըլլալիք բան է, կը հարցնեմ ձեզի։ Ինչո՞ւ չպիտի կրնայ եղեր միջոց մը գտնուիլ ամենայն դիւրութեամբ «կերակրուելու» համար։ Գիտունները այս մասին չատուց ի վեր է կը մտածեն և ոմանք իսկ «անդարար բանաւէ»ի մը դաղափարը յղացած են. այսինքն, զոր օրինակ, պարաստուած անդարար «թանձր հեղուկ» մը չիշի մը մէջ պարունակուած — (Եւրոպայէն եկած պարաստ դեղերուն պէս) —զոր զբաղանդ կը պահեն և երբ անօթենաս՝ չիշը բերնիդ տանելով հէւ հէւ հէւ կը խմես ու... փորդ կը կշտանայ, եղաւ դնաց։ Այս ինչ է հանրմ մեր հիմակուան տանջանքը որ սեղան կը նստինք, պատառաքաղ, դգալ, դանակ, պնակ, անձեւոց, ոմ մէկը ըսեմ, վերջապէս աւելորդ գործիքներով պատառ մը բան ուտելու համար. այն ալ ապաւելու է որ պատրաստ ըլլայ։ Զէ, ըլլալիք բան չէ ասիկա։

Այսպէս մտածելով, նորէն Ամերիկացի մը՝ վերջերս մնդարար «թանձր հեղուկ» մը պատրաստած էր որով կարելի եղաւ իրեն մինչեւ 12 օր ապրելու. բայց 13րդ օրը... վերջին հաց ուտելու սկսաւ։ Բանէ է որ տակաւին այս խնդիրն ալ, օգտաբերիկին նման, յաջող վիճակի մէջ չէ. բայց մնչուշտ օր մը պիտի դայ որ իր լուծումը ստանայ, գէթ մեծաւ մասամբ։ Այն ատեն մսավաճառները, հացագործները, նպարավաճառները էն. «արագահարուած» Ռէֆէր պիտի նեսան, այսինքն մնանկանան պիտի, ատոր տարակոյս չի կայ։ Բայց միւս կողմանէ աղէկ բաներ ալ մէջտեղ պիտի ելլեն. զոր օրինակ, ի մէջ այլոց, դրախտման պիտի վերնայ՝ և զարմանօք չէ որ պիտի լսենք այն ատեն աղջկան հայր մը որ իր ընտրած փեսացուին պիտի ըսէ.

—Իլոռ օղլում, քեզի 2 մնոտուկ «մնդարար բանաւէ»։

—Զօդաեր աներ «պապա»։

—Ինչո՞ւ համար, ատով 4 տարի կ'ապրիք։

Ամերիկացիք «մեծագործութեան մէջ գրեթէ առաջի կարգ անցած են։ Վերջերս «երկաթագործ» մը չէր—բարերարն Պ. Քառնէգի — որ իր հարստութենէն 150 միլիոն ֆրանքը« բառնալով» զայն վնասնութեամբ բաշխեց Ամերիկայի և Անգլիոյ «բարենպաստակ հասատատութեանց»։

Սպանիոյ հետ ունեցած յաղթական պատերազմին Ամերիկացւոց «ախորժակը» բացաւ ռազմագիտութեան խնդրոյն մէջ, ուր նաև ուզեցին «մեծ բաներ» մը ընել։ Ամերիկայի պատերազմական գործոց նախարարութիւնը— կը ըսեն նոր աշխարհի թերթերը— քանի մը օրէ ի վեր ահագին գործութեամբ պղպատէ «արագահարուած» նորաձեւ թնդանօթի մը փորձերով կը զբաղի։ Անհաւատիկ այդ զէնքին կարեւորութիւնը.

«24 քիլօ ծանրութիւն ունեցող «պղպատէ 26 հատ ռումբեր կ'արձակէ «մէկ վայրկեանի մէջ և ասիկայ արա-«դիւնաւոր կերպով մինչ 40 թիլոմէթր «(61520 կանգուն) հեռաւորութեամբ։»

* * *

Եթէ մարդկանց մէկ դասակարգը կ'աշխատի որ նոր գիւտեր ընէ «արագահարուած» զէնքերու մասին, կայ բարեբաղդաբար ուրիշ դասակարգ մըն ալ, գիտուններու, որ մարդս հանգստութեամբ և երջանիկ ապրելու միջոցներուն վրայ կը խորհի միշտ։

Դիտեցէք կենդանիները. տեսէք թէ որչա՞փ երջանիկ են անոնք... ուտեստի մասին։ Կրնան դիւրութեամբ հայթայթել (քնութեան մէջ) ինչ որ պէտք է իրենց ապրելու համար՝ մինչդեռ մարդիկ հարկաւոր և գերի են մասնաւորապէս, հացագործին, նպարավաճառին, խոհարարին։ Այս ըլլալիք բան է, կը հարցնեմ ձեզի։ Ինչո՞ւ չպիտի կրնայ եղեր միջոց մը գտնուիլ ամենայն դիւրութեամբ «կերակրուելու» համար։ Գիտունները այս մասին չատուց ի վեր է կը մտածեն և ոմանք իսկ «անդարար բանաւէ»ի մը դաղափարը յղացած են. այսինքն, զոր օրինակ, պարաստուած անդարար «թանձր հեղուկ» մը չիշի մը մէջ պարունակուած — (Եւրոպայէն եկած պարաստ դեղերուն պէս) —զոր զբաղանդ կը պահեն և երբ անօթենաս՝ չիշը բերնիդ տանելով հէւ հէւ հէւ կը խմես ու... փորդ կը կշտանայ, եղաւ դնաց։ Այս ինչ է հանրմ մեր հիմակուան տանջանքը որ սեղան կը նստինք, պատառաքաղ, դգալ, դանակ, պնակ, անձեւոց, ոմ մէկը ըսեմ, վերջապէս աւելորդ գործիքներով պատառ մը բան ուտելու համար. այն ալ ապաւելու է որ պատրաստ ըլլայ։ Զէ, ըլլալիք բան չէ ասիկա։

Այսպէս մտածելով, նորէն Ամերիկացի մը՝ վերջերս մնդարար «թանձր հեղուկ» մը պատրաստած էր որով կարելի եղաւ իրեն մինչեւ 12 օր ապրելու. բայց 13րդ օրը... վերջին հաց ուտելու սկսաւ։ Բանէ է որ տակաւին այս խնդիրն ալ, օգտաբերիկին նման, յաջող վիճակի մէջ չէ. բայց մնչուշտ օր մը պիտի դայ որ իր լուծումը ստանայ, գէթ մեծաւ մասամբ։ Այն ատեն մսավաճառները, հացագործները, նպարավաճառները էն. «արագահարուած» Ռէֆէր պիտի նեսան, այսինքն մնանկանան պիտի, ատոր տարակոյս չի կայ։ Բայց միւս կողմանէ աղէկ բաներ ալ մէջտեղ պիտի ելլեն. զոր օրինակ, ի մէջ այլոց, դրախտման պիտի վերնայ՝ և զարմանօք չէ որ պիտի լսենք այն ատեն աղջկան հայր մը որ իր ընտրած փեսացուին պիտի ըսէ.

—Իլոռ օղլում, քեզի 2 մնոտուկ «մնդարար բանաւէ»։

—Զօդաեր աներ «պապա»։

—Ինչո՞ւ համար, ատով 4 տարի կ'ապրիք։

—Երկու հոգի. բայց եթէ զուակներ ունենանք...

—Էյ էրկան մ'ընէր, առ քեզի մնուկ մը «տահա»...

Սա յառաջդիմութիւնը՝ ինչ տարօրինակ զաղափարներ կուտայ մարդուս։

ՊԱՒՂՈՍ

ԽԱՐԻՇԻՅԼ

ԳՕԼՕՄՊԻՍ. հիւքիւմէթինին «Լաբոքա» թօք չէքելի՝ սոն ալէգա գումա օթուրտուգան սոնրա, թամիր վէ թէճնիվ իսիլէրէք պիր մզդար հօլճու վէ ասաքերի համիլէն վէԴարթակինէքտէն թէվիլլաեա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշ իսի։ Մէզգիւր վարօր՝ պուտէգա հօլտա զարգ օլմուշ վէ հօլճուլարտան պիր զըմբ տախի թախլես օլուտմուշ սբր։ Սէպէպը զարզը մալիւմ տէնիլ տիր։

ԳԱՐՏԻՃՏԷՆ չըգան Եունան պանտէրալը «Իմմանուէլ» վարօրը իլէ միւսատէմէ իթմիշ օլան «Գոնսթանթէն» նամ Ֆրանսըզ վարօրը՝ «Էմմանուէլին» հօլճու վէ թանիգէսինի համիլէն Վիկոեա ավտէթ իթմիշ տիր։ Եունան վարօրը պաճմըշ սբր։

ԴԱՍԸՐԿԱ.—Դարպասոս, Ս. Վէնսան, Մարթինիգ վէ Տօմինիգօ ատալարընտա չիտատէլի պիր դասբրկա զուհուր իսէրէք, լիմանարտա լէնկէրէնտագ պուլունան պիր չօգ սէֆիներէր զարգ ու նապէխտա օլմուշլար սբր։

ԱՐՇԻՏԻԲ Ֆրանսէզ Ֆէրտինանտ՝ Պոհէմիատա ավճըլըգ իսէր իքէն, գըրտա պէօյուրթլէն մէյվէսի թօրլանան պիր իսթիւար գատն՝ եանլըլըգլա Արչիտուքիւն նըշանընա հէսէք օլմուշ սբր։

ՍԱՆ ՖՐԱՆՉԻՍԿՕՅՍ. եէրին ալթընան թունել ազարագ Ամէրիգա զարպհանէսինէն 1½ թօնս սբգէլթինսէ վէ 64,000 լիրա գըյմէթինէ ալթուն քիւլէ չալան սարիգ ձօն Վինթբրա Լօն՝ տէրտէսթ իսիլէրէք 15 սէնէ քիւրէեէ մահքիւմ օլմուշ սբր։

ԱՄԷՐԻԳԱՅԻ վագը էրիկ կէօլիւ ալթընա պուլունան թունէլտէքի սու պէնտէրի մաքինա տարէսինտէ պիր կաղ իշթիեալը վուգու պուլմասըյա, կէօլիւն իւզէրինտէ վէ մահէլը վագատան իքի միլ ուզագտա պուլունան պաղը վաբօրլար պաճմըշ սբր։

ԱՖՐԻԳԱՅԻ ճէնուսիսէն ավտէթ իտէն Ինկիլիզ ասաքիրի՝ մայշլարընը հարպիյէտ նէզարէթինճէ թէէտիսէ օլունմասընընճան չիքեսէթ իսիհօրլար։ Հաթթա 18 այ ագտէմ ավտէթ իսէն հուսսար ալաեը 18ինճի թապուրը միւրէթթէպաթընն պիւէ պագըյեէի մաթլուպլարը վէրիլմէմիշ տիր։

ԱՎԱԹՐԻԱ. մանօվրալարընտա պաղը գազալար վուգու պուլմուշ սբր։ Կալիցկաստա վագը Նպօրտոտա իճարա իսիլէն սահրա թօրճու ալայլարընն մանօվրասընտա պիր «Շերանէլ» կիւլէսի բաթալեսը, իքի չալուշ թէլէֆ օլմուշ վէ պիր միւլազիմ իւլէ ալթը նէֆէլր պաղը սուբէթտէ կարալանմըշ սբր։ Շվանինթատաքի թօգճու թապորու մանօվրասընտա տախի պիր մզդար պարութ իշթիալ իսէրէք, պիր զապիթ քիւլլէսէն ալիւ վէ պիր գաչ քիւչ տախի մէճրուհ օլմուշլար սբր։

ՏԻՐԳ ՏՐ ԳՕՐՆՎՕԼԻՍԻՆ սէեասթաթը միանսպէթիլէ, Գէյրթաուն տար իւլ ֆինունը տիբլօմա թէվզիի բեսմի իճրա օլունարագ, Տիւգ հաղրէթլէրինէ տար իւլ ֆինուն հէյեէթի թարաֆընտան «Տօգթօր Անտրուա»(իլմը հուգուգտա էն եիւքսէք տէրէճէ.) տէրէճէսի վէրիլմիշ, վէ միւշարիլէյ՝ տար իւլ ֆինուն ֆախրի բէխլիեինէ թահին օլունմուշ սբր։

ՕՅԵՐ վաբօրը իւէ Իուսս վէ Ս. Ճօրճ զբրսլըլարը միւրէթթիպաթը՝ չէնսիբլէրէ իշթիրաք էթմէէօրլար. Գէյբ Թաունտա վէպա՝ իճրան հիւքմ իթմէթտէ օլուտզու իշիւն, մէզգիւր վաբօրլար՝ գարանթինատան սրհանէթէն խարճ իւէ իսթիլաթտան մէնն իտիմիշլէր տիր։ Երզագ վէ սարէ պիւէ վաբօրլարտան իսթիլաթսըզ օլարագ իրլէր վաբթասը իւէ ալընբեօր։

Գէյբթաունտա 6,300 Ինկիլիզ, Հօլանտալը վէ եէրլի Զէնճի -չօճուգլարընտան միւթէչէքիլ պիր սբպհան ալաեը՝ հիւքիւմէթ գօնաղը պաղչէսինտէ թէճէմմիւ իսէրէք, պաղը միւսիր նաղմլէր թէրէննիւմ իթմիշլէր տիր։

—ՊԱՆԷՏՐՄ գրուաղէօրիւ տախի Բօրթամուրթան Ս. Վէնսանա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշ տիր։ Տաեէսբմ գրուաղէօրիւնինեպ գրուաղէօրիւ իւէ պիրլիքտէ Ճուսօ վէ Ս. Ճօրճ զբրսլըլարը եէրինտէ Տիւգ հաղրէթլէրինին մահէթլէրինտէ օլարագ, Ինկիլթէրատա կիթմէմէք իչին, Օթէր վաբօրտունա բէճագաթ իսէճէքլէր տիր։

ԱԼՄԱՆԻԱ. վէլիի ատաը՝ պիր արա բէտէրլերի Վիլհէլմ հաղրէթլէրինէ, Ալման մէքտէթիպի միւտերրիսլէրինտէն չօգարընընն չատիրտանտ՝ էտպիհաթ մէգալէլէրինէ էսաս օլմագ իւզրէ զարիպ սերբէվնալար վէրմէքտէ օլուգգարընը լաթիթէ թարզնտա պէհան իթմիշ իսի, լաքին Բրէնսին լաթիթէ տէեի թէլագզը իթտիհի հաղըգաթ՝ բէտէրը ալիսինին իսչնուտտուգլուզունու մուճիպ օլմուշ իսի։ Պուտէթա գըզլար մէքթէպինտէն պիրինին միւտերրիսինին սերվէվնա օլմագ իւզրէ վէրտիսի չու մատտէ՝ «Մըսրը գատմ հիւքիւմտարանընտան Անիսթիսին Ալլահ հագգընտա նէ՞ ֆիքրի վար սբր, վէ պիզ Գրիսթիանլար, պու պապտէ նէ՞ սիւչինիւրիւզ» մէսէլէնէ տահա զիհատէ թագվիյէթ վէրմիշ տիր։

ՏԱՆԻՄԱՐԴԱ. գրալընընն նըշան ալմագտաքի պիր մուվաֆֆագրյէթինի սիւնքի նիսսէսիմտտէ տէրճ իթմիշ իսթէք։ Գրալ հաղրէթլէրի, քէրիմէլէրի Ինկիլթէրա գրալիչասը իւէ պիրլիքտէ վէ թանթը հիմանէի գրալէրինտէ պուլունան նըշանընբար ճէմիյէթինէ կիտէրէք, Գրալիչա Ալէքսանտրանընն թալիի իչիւն նըշան ատմըշլար, վէ հէսէթէ իսալէթ իթտիրէրէք միւքաֆաթէն պիր կիմիշ չէրէրտան գազանըգ, պուտու Գրալիչաեա վէրմիշլէր տիր։ Իքինճի պիր նըշանտա տախի պիր չօրպա քէլճէսի գազանմըշլար սբր։—Ինկիլթէրա գրալիչասը՝ կէլէճէք յուլիստէ Ինկիլթէրա գրալընընն բէսմը թէթէվվիճինտէ հալընընզ Ինկիլիզ մամուլաթընտան վէ Ինկիլիզ իշճիլերի վասթասը իւէ կարըլմըշ էլպիսէլէր կէյմէլէրինի էմր իթմիշ տիր։

—Բէսմը թէթէվվիճիւն իքինճի կիւնիւ Վէսթմինսթըր սալօնունտա Ինկիլթէրա գրալը՝ իւմէրա վէ մէքտէրինի հիւքիւմէթին թէպսիյէթ էէմինլերինի Գապուլ իւէ պաղը նութգալարը խթիմա իսէճէքլէր տիր։ Պուտէգասիմին իքինճի կիւնինէ թասլիդ իւէ կիւնիւն հօրկունլուգլարընը թախթիթ իթմէք իչին տիր։

ԱՄԷՐԻԳԱՅԻ ԹԱԹԻԼԸ ԻՇԹԻՂԱԼ.—Գոնթ Ֆոն Լիւքսպուրկ՝ թաթիլը իշթիղալ էթմիշ օլան ամէէ բիւէսաը վէ Զէնիք սէնտիգասը միւտիրլերի իւէ արիզ ու ամիգ կէօրիւշէրէք, թաթիլին նէ էսպապա մէպնի զուհուր էթտիհինի, ամէէ իւզրէրինէ նէ՞ թէէսսիր պըրագտըգընը, Զէնիք իսթիհնալը նէ՞ մզդատար թէնագուս էթտիհինի, գօնթրաթօլարընն իսթիքամլընա պու սըրատա նէ՞ գատար մուվաֆֆագ օլընապիլտիհինի վէ սէնտիգա իւէ ամէէնին նէ՞ մըզդատար զահիրթա տիւչար օլուուգլարընը անլամագ վէ Նիւ Եորգ Գոնսօլոսընա իհպար իթմէք իչիւն, Բրիդպորկա կիթմիշ տիր։ Գոնսօլոսա պութանգըգթընը իճրասը՝ Ալման հիւքիւմէթի թարաֆընտան էմր օլունմուշ իսի։ Թաթիլը իշթիղալ իսէն ամէէնին անվալընտա պիր թէպէտտիւլթ զուհուր իթմիշ տիր։ 300 գատար էճնէպի ամէէ՝ 10,000 լիրաեա գարիպ մէպալիզը իգթիսատիսէէրինի ալարագ, մէմէքէթէրինէ կիթմիշլէր տիր, 115,000 ամէէ թաթիլը իշթիղալտա պուլունուեօր, պունլարընն իսչէսի իչիւն հէր հաֆթա 80,000 լիրաեա իհթիեաճ վար սբր։ Պու գատար ճէսիմ մէպլաղը իսթիհնալտան ամէէ ամիզ տիր. չաեէտ պու բարաեը պուլալարտա պէհէր ամէէ՝ ելինէ իշ վագթընտա գազանտըգընընն տէօրթտէ պիրինի էլէ կէչիրէմէզլէր, ամէէնին զահիթթը մատսիսէսի 1,320,030 լիրա, վէ սէնտիգանընն զարարը իսէ 1,280,000 լիրա օլմըշ սբր, ամէէնին զիհանը չու հալտէ սէնտիգանընքինտէն ֆալա սբր, հալպու քի սէնտիգա՝ տահա պէօսիւք զահիթթա թէհտմիլ իսէպիլիր իսէտէ ամէէ՝ պունա մուգավիմէթ իսէմէզ։

ԶԱՐԸՆ ՖՐԱՆՍԱԵԸ ԶԻԵԱՐԷԹԻ.—Հարպիյէ նազբը՝ Բամգուլեէեէ կիսէրէք, Մ. Լուպէեի զիհարէթ իթմիշ տիր. պիտիրիլտիեինէ կէօրէ, Զարընն Տիւնքէրքտէն Բէմսէ իճրա իսէճէեի բէմսինգիէր սեհահաթը էնտասընտա իթթիսալ օլունճագ թէտապիրին իսթիքամալի հագգընտա կէօրիւշմիւշլէր տիր։ Մանօվրալար սեպէպինտէն պուէնտասէ Բէմսէ ասքէր պուլունմասը։ Զարընն թրէնը մախսուսունտա Ֆրանսըզ բօլիս մէմուրլարը իւէ Ռուս մէմուրլարը պուլունճագլարը կիպի, մերքէզի վէ զարպի Ֆրանսասան պիր գաչ թապուր ասքիր ճէլպ օլունարագ, խաթ պուհուտնընն մուհաֆզասը պունլարա հավալէ օլունճագ սբր։ Զար հաղրէթլէրինին Ֆրանսաեը զիեարէթի՝ Կրան Տիւգ Վասիմիրին Ֆրանսաեա գարշու պէպէտիսի հիսսիեաթը միւվէտտէթքարանէսի նէթիճէսի ատտ օլունտուեօր։ Մ. Լուպէ՝ «Էքլեր» կազէթասը մուխասիրլերինէն պիրի իւէ միւլաթ իթտիսի ինքանէ, Զարընն Ֆրանսասա զիեարէթինէ էհէմմիյէթը ֆէվզէլատէ վէրիլմէքտէ օլտուղընտան պանա իւէ կիւլիմսէեէրէք չէօյլէ ճէվապ վէրմիշ տիր։ «Էվվէթ, Բուսիա իւէ իթթիհատմըզ պիզիմ իչուն ֆախսէի ադամէի մուճիպ օլմուշ սբր։ Պազբլարը Ֆրանսանընն Բուսիատան այրըլմասընը թավսիյէ էթտիէր, լաքին իքի տէօվլէթի պէյնինտէ ճարի օլան հիսսիյեաթը սամիմանէ միւէպպէտէն պաղը գալանագ սբր։ Ֆրանսա իչուն Բուսիանընն իթթիֆագընա՝ մազհար օլմագ կիպի պիր մուվաֆֆագըյլեէթ պէօսիւք պիր զալէպէ տիր։ Շիւպհէսիզ Բուսիա իւէ իթթիֆագ Ֆրանսա իչուն պիր իգպալ սբր։ Պէչ սէնէ ագտէմ Զար հաղրէթլէրի՝ Շալնտա 60 պին Ֆրանսըզ ասքէրինին բէսմը կէչիսինի թէմսաչա պույուրտուլար՝ չիմտի սէ ազ վատթասան Բէյմատ 125,000 ֆրանսըզ ասքէրինի մուսաեէնէ էթմէքլէ Ֆրանսա օրտուսունընն՝ գուվէթինի թագտիրէ մուգթէտիր օլաճագլար սբր. իշթէ պու գուվվէթի հիչ պիր վուգուաթ խալէլտար վէ թագտիր էտէմէզ. Զարընն Ֆրանսաեա զիեարէթի իքի տէվլէթի պէյնինտէ ճարի օլան իթթիֆագը թէէեիս վէ թագտիս էտէճէք տիր։ Պու տէֆքաքի սէհանաթլարընընն էկէկանէ մագտասը՝ եալընըզ Ֆրանսաեը զիեարէթի իթմէք տիր։

ՎԷՆԵԶՈՒԷԼԱ ՎԷ ԳՕԼՕՄՊԻՍ.—Նիւ Եորգտան եազբլարընա կէօրէ, Վէնեզուէլլասան ավտէթ իսէն պիր ամերիգալը՝ ճէնուսի Ամէրիգա ահվալի հագգընտա չու սէօզլէրի սէօյլէմիշ.

«Վէնեզուէլլա բէյսը հիւքիւմէթի ժէնէրալ Գասթրօ իւէ կէօրիշտիմ. վագիֆէի բիհասէթի մուվազգաթէն իքա իթմէքտէ օլան Մ. Գասթրօնընն աթիէն ալէր սէնէ իչիւն վուգուտ պուլաճագ ինթիխապատա գազանճաղը մուհագգաղ սբր, մամանիէյ՝ Վէնեզուէլլաեէ Գոլօմպիա հարպիեէ նազրընընն էմրի իւէ թէճավուզ վուգուպուլտուգունու պէհան իտէրէք, իւանը հարպը մուճագգազդէյէեինի իտտաա իտիեօր։ Գոլօմպիա հիւքիւմէթինին Վէնեզուէլլա սէֆիրի օսքթ. Բիդգ՝ արթզգ մահէլը մէմուրիեէթինտէ գալմասընը թէճվիգ իթմէմիշ վէ բասաբօրթունը թալեպ իթմէեէրէք ուսուլը բէմիյեէեէ մուզահիր պիր սուրէթտէ Վէնեզուէլլասան մուֆարէգաթ իսէմիշ տիր։ Տօքթ. Բիդգ՝ Գոլօմպիալըլարընն Վէնեզուէլլաեա թէճավուզ խլէտիքլերինէ տահր բէիս Գասթրօնընն սէօյլէտիքլերինի՝ գաթիյէէն թէքզիպ իտտիեօր, վէ տիեորքի Վէնեզուէլլաեա թէճավուզ իտէնլեր՝ հէչ պիր մէմուրիեէթը բէսմիյէտի օլմասան Կարպիրասընն գօմանսասը ալթընա կիրէն Վէնեզուէլլա սաբլարընան իպարէթ օլուուգ, պունլարընա բէիսը ուսսաթ ժէնէրալ Օրիպին ավէնսինէ իլթիճագ իթտիքլերի մուհթէմէլ պուլունաեօր։ Գոլօմպիա տօնանմասընաա Ամէրիգա կէմիտիլերի գայտ վէ գապուլ օլունուեօր։

ՊԵՐԼԻՆՏԷՆ իշար օլունտուգընա կէօրէ, ճէնուպի Ամէրիգա իշլերինէ տարը Ալման բէճալը սիեասիյէսինտէն պիրի տէ՝ տէմիշ քի, «Ալմանիա՝ Ամէրիգա մէմալիքինէ եալընըզ մէնաֆիի թիճարիյեէեէ մալիք տիր. ֆագատ Վէնեզուէլլասա մուգիմ Ալման թէպասընընն մուհաֆզասի հուգուգունը թէէմին իչիւն, զալիպա Ալման պայրաղընը Վէնեզուէլլա սուլարընա թէմեվվիհա իթտիրմէք մէճպուրիյեթինտէ պուլունճաղընը. պու հարաքէթը մէճպուրիյեէ՝ Ամէրիգաեա գարշը պիր թէհտիտ սաեալամագ. զաթէն պիզէ գալըր սա Ամէրիգա հիւքիւմէթի՝ ճէնուպի Ամէրիգա մէսէլէսինի՝ Եվրօպասան մուխալիֆէթ կէօրէճէնինտէն գօրգտուղը իչիւն տէեիլ, էսպապը սահրէսէն նաչը չիմտիլիք աչմագ իսթէմէեօր։»

ԲՐՈՒՍԻԱՅԱՆ իշար օլունտուգընա նազարէն, «Լիպզալ» նամ լօսթա վաբօրը՝ Պրօսթէրպօթ ճիվարընտա զարգ օլարագ 8 քիչի թէլէֆ օլմուշ սբր։

ԱՒՍԹՐԻԱ. թապագաթ իւլ արզ մէշահիրը իւլէմասընտան էտվարտ Սէլիս 70ինճի սէնէի տէվրիյեէի թէվէլլիւտի մինսասպէթի իւէ պիր չէնլիք իճրա իթմիշ տիր։

ԲՐԻՆՍ ԶՈՒՆՏԱՆ ԻՍԹԻՖԱՅԷ.—Ալմանեանընն Բէքլին սէֆիրը սաղըգը Պարսն Քէյզէրէրին գաթլընտան սօլաեը, Ալմանեա հիւքիւմէթինէ պէեանը թէէսսիւֆէլ թարզիյեէ վէրմէք իչուն, Պէրլինէ իզամ գէլընան Զին սէֆարէթի հէյեէթի բէիսի Բրէնս Զուն՝ պու կիւնլէրտէ Պէրլինէ վասըլ օլաճագ սբր. մամանիէյէին սէեասաթընտան իսթիֆատէ էթմէք իչուն, Ալման վէ Էվրոբա ֆապրիգաթօրլարը՝ թէտապիրը լազըմէեէ թէվէսսիլ իթմիշլէր տիր։

Պիր վագթ Լի Հունկ Զանկընը զիեարէթինտէն տէ Էվրօբա սէնաեիի միւնթէսիպլէրի՝ պիր չօգ իսթիֆատէ-էնտատ, Զարընն Ֆրանսասա զիեարէթինէ էհէմմիյէթը ֆէվզէլատէ վէրիլմէքտէ գէվզէլատէ թավսիյէ ալարագ մէմալիքինտտ եալընընն Ամէրիգա մէմալիքինտ Ամէրիգա ահվալի թիճարիյեէեէ ճէնուսի Ամէրիգա սահիպլէրինտէն սաեալավիլիր իսէ տէ, հաղըգաթը հալտէ, քիափէսինին մագտատը Բրէնսատէն Զին իչիւն սիրարիչաթ ալմագ սբր։

Հէր սահմ Պէլժիգա ֆապրիգաթօրլարընընն մէնաֆիինի կէօզէթէն զըբալ էէօրլտ տախի բրէնսի Պրիւքսէլէ տավէթ իթմիշ տիր։ Մումանիէյէ Բրէնս՝ հէր հալտէ Բարիզի վէ Լօնտրա-ը զիեարէթ իսէճէք վէ իհթիմալ Ամերգա թարիզը իւէ Զինէ ավտէթ իսէճէք տիր։

ՊՈՒԼԿԱՐ ՎԷ ԳԱՐԱՏԱՂ. թալէպէլէրինին Բուս հարպիեէ մէքթէպլէրինէ գապուլինէ Զար հաղրէթլէրի միւսասատ էթմիշ տիր։ Պունասան ագտէմ եալընըզ ֆէվզէլատէ թավսիեէ իւէ կիւէյէր միւսթէհամ օլարագ գապուլ օլունուեօրլար իսի։

ԲՐՈՒՍԻԱՅԻ Զարընն Ֆրանսասա զիեարէթինէ էհէմմիյէթը ֆէվզէլատէ վէրիլմէքտէ օլտուղընտան պանա իւէ կիւլիմսէեէրէք չէօյլէ ճէվապ վէրմիշ տիր։ «Էվվէթ, Բուսիա իւէ իթթիհատմըզ պիզիմ իչուն ֆախսէի ադամէի մուճիպ օլմուշ սբր։—Պազբլարը Ֆրանսանընն Բուսիատան այրըլմասընը թավսիյէ էթտիէր, լաքին իքի տէօվլէթի պէյնինտէ ճարի օլան հիսսիյեաթը սամիմանէ միւէպպէտէն պազը գալանագ ինթիխապատա գազանճաղը մուհագգաղ սբր։ Ֆրանսա իչուն Բուսիանընն իթթիֆագընա՝ մազհար օլմագ կիպի պիր մուվաֆֆագըյլեէթ պէօսիւք պիր զալէպէ տիր։ Շիւպհէսիզ Բուսիա իւէ իթթիֆագ Ֆրանսա իչուն պիր իգպալ սբր։ Պէչ սէնէ ագտէմ Զար հաղրէթլէրի՝ Շալնտա 60 պին Ֆրանսըզ ասքէրինին բէսմը կէչիսինի թէմսաչա պույուրտուլար՝ չիմտի սէ ազ վատթասան Բէյմատ 125,000 ֆրանսըզ ասքէրինի մուսաեէնէ էթմէքլէ Ֆրանսա օրտուսունընն՝ գուվէթինի թագտիրէ մուգթէտիր օլաճագլար սբր. իշթէ պու գուվվէթի հիչ պիր վուգուաթ խալէլտար վէ թագտիր էտէմէզ. Զարընն Ֆրանսաեա զիեարէթի իքի տէվլէթի պէյնինտէ ճարի օլան իթթիֆագը թէէեիս վէ թագտիս էտէճէք տիր։ Պու տէֆքաքի սէհանաթլարընընն էկէկանէ մագտասը՝ եալընըզ Ֆրանսաեը զիեարէթի իթմէք տիր։

ՎԷՆԵԶՈՒԷԼԱ ՎԷ ԳՕԼՕՄՊԻՍ.—Նիւ Եորգտան եազբլարընա կէօրէ, Վէնեզուէլլասան ավտէթ իսէն պիր ամերիգալը՝ ճէնուսի Ամէրիգա իշլերինէ տարը Ալման բէճալը սիեասիյէսինտէն պիրի տէ՝ տէմիշ քի, «Ալմանիա՝ Ամէրիգա մէմալիքինտէ եալընընզ մէնաֆիի թիճարիյեէեէ մալիք տիր. ֆագատ Վէնեզուէլլասա մուգիմ Ալման թէպասընընն մուհաֆզասի հուգուգունը թէէմին իչիւն, զալիպա Ալման պայրաղընը Վէնեզուէլլա սուլարընա թէմեվվիհա իթտիրմէք մէճպուրիյեթինտէ պուլունճաղընը. պու հարաքէթը մէճպուրիյեէ՝ Ամէրիգաեա գարշը պիր թէհտիտ սաեալամագ. զաթէն պիզէ գալըր սա Ամէրիգա հիւքիւմէթի՝ ճէնուսի Ամէրիգա մէսէլէսինի՝ Եվրօպասան մուխալիֆէթ կէօրէճէնինտէն գօրգտուղը իչիւն տէեիլ, էսպապը սահրէսէն նաչը չիմտիլիք աչմագ իսթէմէեօր։»

ԲՐՈՒՍԻԱՅԱՆ իշար օլունտուգընա նազարէն, «Լիպզալ» նամ լօսթա վաբօրը՝ Պրօսթէրպօթ ճիվարընտա զարգ օլարագ 8 քիչի թէլէֆ օլմուշ սբր։

ԱՒՍԹՐԻԱ. թապագաթ իւլ արզ մէշահիրը իւլէմասընտան էտվարտ Սէլիս 70ինճի սէնէի տէվրիյեէի թէվէլլիւտի մինսասպէթի իւէ պիր չէնլիք իճրա իթմիշ տիր։

ԲՐԻՆՍ ԶՈՒՆՏԱՆ ԻՍԹԻՖԱՅԷ.—Ալմանեանընն Բէքլին սէֆիրը սաղըգը Պարսն Քէյզէրէրին գաթլընտան սօլաեը, Ալմանեա հիւքիւմէթինէ պէեանը թէէսսիւֆէլ թարզիյեէ վէրմէք իչուն, Պէրլինէ իզամ գէլընան Զին սէֆարէթի հէյեէթի բէիսի Բրէնս Զուն՝ պու կիւնլէրտէ Պէրլինէ վասըլ օլաճագ սբր. մամանիէյէին սէեասաթընտան իսթիֆատէ էթմէք իչուն, Ալման վէ Էվրոբա ֆապրիգաթօրլարը՝ թէտապիրը լազըմէեէ թէվէսսիլ իթմիշլէր տիր։

Պիր վագթ Լի Հունկ Զանկընը զիեարէթինտէն տէ Էվրօբա սէնաեիի միւնթէսիպլէրի՝ պիր չօգ իսթիֆատէ-էնտատ, Զարընն Ֆրանսասա զիեարէթինէ էհէմմիյէթը ֆէվզէլատէ վէրիլմէքտէ գէվզէլատէ թավսիյէ ալարագ մէմալիքինտտ եալընընն Ամէրիգա մէմալիքինտ Ամէրիգա ահվալի թիճարիյեէեէ ճէնուսի Ամէրիգա սահիպլէրինտէն սաեալավիլիր իսէ տէ, հաղըգաթը հալտէ, քիափէսինին մագտատը Բրէնսատէն Զին իչիւն սիրարիչաթ ալմագ սբր։

Հէր սահմ Պէլժիգա ֆապրիգաթօրլարընընն մէնաֆիինի կէօզէթէն զըբալ էէօրլտ տախի բրէնսի Պրիւքսէլէ տավէթ իթմիշ տիր։ Մումանիէյէ Բրէնս՝ հէր հալտէ Բարիզի վէ Լօնտրա-ը զիեարէթ իսէճէք վէ իհթիմալ Ամերգա թարիզը իւէ Զինէ ավտէթ իսէճէք տիր։

ՊՈՒԼԿԱՐ ՎԷ ԳԱՐԱՏԱՂ. թալէպէլէրինին Բուս հարպիեէ մէքթէպլէրինէ գապուլինէ Զար հաղրէթլէրի միւսասատ էթմիշ տիր։ Պունասան ագտէմ եալընըզ ֆէվզէլատէ թավսիեէ իւէ կիւէյէր միւսթէհամ օլարագ գապուլ օլունուեօրլար իսի։

ԲՐՈՒՍԻԱՅԻ Զարընն Ֆրանսասա զիեարէթինէ էհէմմիյէթը ֆէվզէլատէ վէրիլմէքտէ գէվզէլատէ թավսիյէ ալարագ մէմալիքինտտ եալընընն Ամէրիգա մէմալիքինտ Ամէրիգա ահվալի թիճարիյեէեէ ճէնուսի Ամէրիգա սահիպլէրինտէն սաեալավիլիր իսէ տէ, հաղըգաթը հալտէ, քիափէսինին մագտատը Բրէնսատէն Զին իչիւն սիրարիչաթ ալմագ սբր։

Հէր սահմ Պէլժիգա ֆապրիգաթօրլարընընն մէնաֆիինի կէօզէթէն զըբալ էէօրլտ տախի բրէնսի Պրիւքսէլէ տավէթ իթմիշ տիր։ Մումանիէյէ Բրէնս՝ հէր հալտէ Բարիզի վէ Լօնտրա-ը զիեարէթ իսէճէք վէ իհթիմալ Ամերգա թարիզը իւէ Զինէ ավտէթ իսէճէք տիր։

ՊՈՒԼԿԱՐ ՎԷ ԳԱՐԱՏԱՂ. թալէպէլէրինին Բուս հարպիեէ մէքթէպլէրինէ գապուլինէ Զար հաղրէթլէրի միւսասատ էթմիշ տիր։ Պունասան ագտէմ եալընըզ ֆէվզէլատէ թավսիեէ իւէ կիւէյէր միւսթէհամ օլարագ գապուլ օլունուեօրլար իսի։

ՏԱԼԻԹԻՅԼ

ԷՕՀՏԷի խասաֆէթլէրինէ Մաթպուսթը Տախիլիյէ միւտիրիյէթը պէհիյէսի թէվէհհի վէ ինսան պույրուլմուշ օլան սասատ. Հըթդի պէյ էֆէնտի հաղրէթլէրի՝ Մապէնը Հիւմանուն ճանիպը ալիսինէ պիլազմէ, նամլ օլտուգլարը աթրֆէթը ճէլիլէի Հաղրէթը Բատիշահէն սօլայը ճէպինսաեի զէմինը թէչէքքիր վէ ուպուտիհի օլտուգտան սոնրա, Պապը Ալիեէ կէլէրէք իֆամ վազիֆէեէ միւպաշէրէթ իթմիշ տիր։

ՖՐԱՆՍԱ սէֆիրի Մ. Դոսթան հաղրէթլէրի՝ մէկզուսէն մէմէքէթինէ կիթմէք իւզրէ եվվէլքի կիւն սիլէսիլէ պէրպարը հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

Պու միւնասիպէթլէ միշարէլէյնի թէչնի էյլէմէք իւզրէ, թարաֆը Հաղրէթը Բատիշահտէն թէշրիֆթը ումմիսիեէ նազրը վէ թերճէմանը միվանը Հիւմանուն Իպրահիմ պէյ էֆ. հաղրէթլէրի, վէ մագամը Սատարէթրէնահիտէն վէ Խարիճիեէ նէզարէթը ճէլիլէսի թարաֆընտան տախի թէրճիման պէյ էֆէնտի հաղարաթը Սիրքէճի սթասիոնունա կիթմիբլէրի կիպի, Պէլճիգա, Բուլգարիա վէ Սբանիա սէֆիրլերի իւէ սէֆարէթի վաբօրլարը զապթանը վէ պիր չօգ սէֆարէթ մէէմուրլարը տախի, սթասիօնտա պուլունմուշլար սբր։

—Ֆրանսա սէֆարէթի մախսուսէթինէ մէմուր վաբօրն Տէրսաատէթտէն պու կիւն հարաքէթ իսէճէքի մէէմուլ սբր։

ԶԱԲԸ ՀԱԶՐԷԹԸ ՍԱՏԱՐԷԹԻԼՆԱՀի հաղարընտա զամիրի լութֆը ալիւլալ օլմագ իւզրէ, թէտավիլիրինէ չէհրիմիզ աթըպպակ հաղիգարընտան սատա. Տօքթ. Խօրասանճեան էֆ. վէ պահրիսէ աթըպպաբընան ֆէրիդ Իլհան բաչա հաղարաթը իւէ Տօքթ. Նիգօլափտի վէ Անտոթան բաչալար վէ Տօքթ. Տէրվիշ պէյ էֆէնտի թահին պույրուլմուշ սբր։

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ, Աւսթրիա վէ Եունան սէֆիրլերի Խարճիյէ նէզարէթի տահրէսինէ կէչէրէք, նամլը բաչա հաղրէթլերի իւէ միւլազամ էյլէմիշլէր տիր։

ԻԹԱԼԻԱ սէֆարէթի մաղասանթկիւզարը ճէնապլարը տախի Պապը Ալիեէ կէչէրէք, Խարիճիեէ նազբրը տէվլէթլու բաչա հաղրէթլերի իւէ միւլազամ իթմիշ տիր։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ վէ ճիվարընտա պուլունան միւէսսէսատը մէկզնէպիյէ վէ խայրիյեէ իչիւն ճէչպ օլունճագ էշանընն բուսատը բէսմիյէի հալ օլմահանլարընան կէօմրիւք բէսմի ալընմասը լազըմ կէլէճէեինինն սէֆարէթլերէ թէպլիղի՝ Պապը Ալիսին Խարիճիյէեէ զարէթինէ էմր օլունմուշ սբր։

ԱՆԱՏՕԼՈՒ չըմէնտրֆէր գումանասընընն պու սէնէ պաթը այրզգ հասբլաթ՝ կէչէն սէնէքինէ նիսպէթլէ 124 պին լիրա ֆազլա օլմուշ սբր։

ԳԱՑՍԷՐԻՏԷ սաթըլմագ իւզրէ ճիվար վիլաեէթլեր օրմանլարընընտան թէզքէրէլի վէ թէկզէրէսիզ պիր չօգ քէրէսթէ կէլմէքտէ օլտուգը հալտէ, հասբլաթ բէյք ճիւզի կէօրիլմէքտէ օլուուգ, պունտան սէպէպի իսէ բիւսուման թահսիլի՝ եալընընզ օրման օնտալըգ մէմուրու պուլունան պիր զաթէն եէտը իտարէսինէ պըրագըլմըշ օլմասընտան, վէ վարիտաթէն գըսմը քիալլիսի՝ չունտուն պունտան էլինտէ գալմասընտան իպարէթ օլտուգունտան, պու պապտէ իտպէրինինն զարարս ուղրամասը վէ պու կիպի սուի իսթիմալաթա մէյտան վիրիլմէմէսի իչիւն, գօնթրօլ վազիֆէսինի իչիւն քիք իւզրէ, պէն զրուշ մասալը պիր մէմուր թաեին օլունտուգու խապէր ալընմըշ սբր։

ՊՕԼՈՒ սանճաղը տախիլինտէ հէր սէնէ ինիգասը մութտա օլան Կէրէտէ քանաեբրընընն սէնէի հալիյեէ էյլուլընընն 21 ինճի ճիւմա կիւնի աչրլանագը մանէլլինտէն պիլտիրիլմիշ տիր։

ԷՎԷԼԳԻ կիւն եօլճունուն պիրի՝ վաբօրտան կալաթա բընթրմընա չըգարագ, էլինտէքի չուվալը համալ գրեսաֆէթի պիր ճանքէսիճիեէ վէրմիշ, վէ մէրգում հէման օրտան զայպ օլուգ, պիչարէ եօլճու պագա գալմըշ սբր։ Պու կիպի պիր թագմ համալ գրեսաֆէթի սէրսէրիլէրին իսկէյէ վէ բընթրմ ճիվարլարընտա տօլաչարագ, էօթէքքինին պէրքինին էշասընը աչըգ ֆիրար իթմէքտէ օլտուգլարը հէր զէման իշիսիմէքտէ տիր։

ՐՈՒՄՈՒՆ պիրի՝ տիւն չարշըեա կիտուգ թաճիրի իչիւն գօրտօնունը Եօրկի խամնամէ պիր գուհումմուեա կէօթիւրիւր. մէրգում գուհումմու էլ չապուգլուգու իլէ գօրտօնան պէշ տիրէմ մըգտարը չալար, սահիպի անլաեուգ բօլիսէ իհպար իտտր, գուհումմու թէվզըֆ օլունուր։

ՄԷՇՀՈՒՐ խըրսըզլարտան Եունանը Բալօ՝ կերմի կիւն եվվէ Աթինատան կէլէրէք, տիւն սիրահճը տիւքանընտան պիր բէվվէր սաթուն ալմագտա իքէն տէրտէսթ օլունմուշ սբր, իւզրի թէհարրի օլունտու գատա հիզ լիրա գատար բարա վէ տահա պիր թագըմ էշնա զուհուր իթմիշ վէ քէնտիսի սէրնալ հապտիանէեէ կէօնտէրիլմիշ սբր։

ՊԻՕԵԻԻՐ Ա.ՏՍ. սաքինլէրին

ԱԶԳԱՅԻՆ

Պալքէսքէսրի և Պանտրմայի Առաջ. Տեղապահ Տ. Թաթոյ վրդ. Դուրեան՝ Ս. Աստուածածնայ Վերափոխման տօնին օրը՝ Պանտրմայէն երկու ժամ հեռաւորութեամբ գտնուած Լիսինճիկի գիւղը երթալով, նոյն գիւղի փլատակ Ս. Յարութիւն եկեղեցւոյ հիմնարկէքը կատարած է մեծ հանդիսաւորութեամբ, ու եկեղեցւոյն տան և վեց հիմնաքարերը օծեր ու զետեղեր է, ի ներկայութեան երկսեռ հոծ ժողովրդեան եւ ուխտաւորաց։

Նոյն եկեղեցւոյ կայսերական հրամանագիրը ստանալու համար, Տ. Թաթոյ վարդապետ երէկ առաւօտ մայրաքաղաքս եկաւ և ուղղակի Պատրիարքարան երթալով, Ս. Պատարագէն յետոյ Ս. Պատրիարք Հօր հետ թեմական խնդրոց մասին տեսակցութիւն մը ունեցաւ։

Կ'ըսուի թէ Նորին Գերապատուութիւնը տարադրուած է այս անգամ, իր առաջնորդական վիճակին վերաբերող Հայ գիւղի քարանձաւի խնդիրը կարգադրելու համար ձեռնարկներ ընելու և այդ քարանձաւը ինը տարուան պայմանագրութեամբ Բարապէլլայի յանձնելու։

—Մարբերդի նորընծայ Պատ. փոխանորդ Տ. Եղնիկ Ծ. Վ. Գալփաքճեան, երէկ Պատրիարքարան երթալով Ս. Պատրիարքէն ստացաւ ճանապարհածախսը՝ որ ղրկուած էր Խարբերդի Դաւառ. Ժողովոյ կողմէ։

Նորին Գերապատուութիւնը հանդերձեալ է շաբաթ օրը մեկնիլ Էնկիւրիի ուղղութեամբ, ուրկէ Կեսարիա և Սըվաղ ալ պիտի այցելէ և յետոյ Հէքիմ-Խանի ու Մալաթիոյ ղեմով պիտի երթայ Խարբերդ, իր նոր պաշտօնատեղին, ուր անհամբեր կը սպասեն զինքը՝ նաղտաւոր թեմական ժողովուրդներ, որոնք կարօտը կը քաշեն կենցաղագէտ հովուի մը և պերճախօս քարոզչի մը։

—Տ. Տիմոթէոս եպիսկ. Ամիրչեան Պալքէսիր գտնուելով, Ս. Աստուածածնայ Վերափոխման տօնը հոն կատարած և միխթարած է ժողովուրդը իր զուարթախօս քարոզութեամբը։

—Սամսունի Առաջնորդական ընտրութիւնը կատարուեցաւ, ինչպէս որ կը գուշակէինք։ Ոչ-Գնեղեան Սամսունցիք՝ կ'ուզէին որ այնպիսի եկեղեցականի մը վրայ նոյնանան, որ երբ Առաջնորդ ընտրուի, Տ. Գնէղ Վարդապետը՝ Սամսունէն Պոլիս վերադարձնելէ յետոյ, նորընտրելոյն հրաժարականը ընդունէն։ Ճիշտ այս մտօք ընտրեցին՝ Կրօն. Ժողովոյ Դեր-Ատենապետ Տ. Վահրամ Սրբազան Մանկուսին, որ բանաւոր պատճառաբանութեամբ մը հրաժարեցաւ։

Այս անգամ ալ Տ. Յակոբ-Աչտա եպիսկոպոսն ընտրած են Առաջնորդ։ Արդէն Նորին Գերապատուութիւնը Իզմիրի մէջ չբնակի դեր-Առաջնորդի մը դերը կատարելով, գոհ մնացած էր իր վիճակէն։ Զինք գիտեր թէ, այժմեան հանդիսաը թողուլով՝ պիտի փութայ երթալ Սամսոն Տ. Յակոբ — Աչտա եպիսկոպոս։ Իր խոնարհութենէն մենք կ'սպասենք։ Բայց վարչական չբնակի մէջ իրաղեկ եղող անձէ մը կիմանանք թէ, հակառակ պարագայի մէջ՝ Պաղատի Առաջնորդ պիտի դրկուի...։

—Ռոտոսթոյէն կը գրեն մեզ թէ, շաբաթ երեկոյ, ժամերգութենէն յետոյ՝ խուռն բազմութեան մը ներկայութեան, Ս. Բեւեռը չբնակացուցին հանդիսական թափորով։ Ըստ սովորութեան՝ Ս. Բեւեռին կնքահայր եղան մանուկներ և այլ բարեպաշտ ուխտաւորներ։

Գեր. Առաջնորդ Տ. Ներսէս եպիսկ. Աղանեան Ս. Բեւեռը բռնած էր. իսկ միւս մասունքները՝ քահանաները։ Այսպէս թափոր կազմելով եկեղեցւոյ բակէն ուղղուեցան Սեագ-Սեղանը, ուր ուխտաւորներու վրայ խաչանգիստ եղաւ։

Ամբողջ եկեղեցւոյ բակէն զատ, ուխտաւորներուն սենեակները—որոնք Բարեկոնի առկախեալ պարէզներուն պէս սիներու վրայ առնուած են—շրջուն գլուխներով լեցուն էին։

Կիրակի առաւօտ՝ Առջն. Սրբազանը Ս. Պատարագ մատոյց, և Ս. Աստուածածնայ տօնին առթիւ հմտալից քարոզ մը խօսեցաւ, օրհնելով բոլոր ժողովուրդը և ուխտաւորներու բաւական բազմութիւնը, որոնք եկած էին Սիլիվրիէն, Մալկարայէն Պուլկարիայէն, Կէլիպոլուէն, Դարդանելէն, Զմիւռնիայէն, Զօրլուէն, Մանիսայէն, և այլ տեղերէ։

ԴԱՐՁ.—Սկիւտարէն կը գրեն թէ Տ. Բաղկէն Ծ. վրդ. «Մանզումէ»ի դիտողութիւններէն ազդուելով, դարձած է իր Հայ-վարդապետի ճամբան, և օրուան տաղաւարին առթիւ Սողոմոնի Երգ-Երգոցի յատուկ Դիրքը կարդացեր է ԴՐԱԲԱՐ, առանց երբեք աչխարհաբար թարգմանելու։

Եւ Տ. Բաղկէն Ծ. Վ. կէս ժամէն աւելի ազդու քարոզ մը արտասանած է, հաւատքին նպատակը բացատրելով։

Սկիւտարցիք չնորհակալութիւն կը յայտնեն «Մանզումէ» օրաթերթին մէջ եղած քննադատութեանց մասին եւ ձեռք բերուած այս արդիւնքը կը գնահատեն։ Մենք ևս կը խնդակցինք Տ. Բաղկէն Ծ. Վ.ի այս ճշմարիտ դարձին վրայ։

—Եէնիգաբուէն կը գրեն մեզ թէ, Բիւզանդիոնի մէջ գրուածը՝ չափազանցութիւն է, մանաւանդ Տ. Գարեգինին համար ըսուածը, որ հիւանդոտ քնոյ. մըն է։ Եէնիգաբուի եկեղեցին շաբաթ օրերը պատարագ չեն ըներ, այլ միայն կիրակի, տօն և երեքշաբթի օրերը։

—Տեղական օրաթերթի մը քանի մը օր առաջուան հրատարակած մէկ լուրին նայելով՝ կեդրոնականի անցեալ տարուան Դ. կարգի աշակերտներէն մէկը՝ Թոքատի ենթակայ ըլլալով՝ Հիւանդանոց ղրկուեր է եղեր։ Ահաւասիկ սուտ մը՝ որուն պէտք կարծուածին չափ կարճ չէ, և որուն համեմատ ո՛չ միայն Հիւանդանոցի մէջ այդ տեսակ աղայ մը չի կայ, այլև Դ. կարգի աշակերտներէն ո՛չ ոք Թոքատի ենթակայ եղած է։

—Ատարազարէն կը գրեն մեզ.— Երկու երեք տարիներէ ի վեր Տ. Սրբուհի (Տէր չի հասկնաք) հաւատակ վիճակին Առաջնորդին արտօնութեան, մէկէ աւելի խաչմասունքներ ունենալով իր մօտ, իբր քահանայ, թէ՛ իր և թէ՛ ուրիշներու տան մէջ հիւանդներու վրայ խաչանգիստ կը կատարէ առանց խղճահարութեան. աւելորդ է ըսել թէ այս պարագան շատ մը ճշմարիտ և անկեղծ ջերմեռանդներու բարեպաշտական զգացումները վիրաւորած է ժամանակէ մը ի վեր։ Կը խնդրենք մեր բարեխնամ Առաջնորդէն որպէս զի ազդու միջոցաւ մը յիշեալ տիկնոջ մօտ գտնուած երկու խաչերն ալ առնելով տիրող գայթակղութեան վերջ մը տայ։ Կ'ըսուի թէ հանգուցեալ Տ. Սիմէոն Եպսկոպոսի պարագաներէն ձեռք ձգուած է այդ խաչ-մասունքներն։ Տիկին Ս. Ք., մեր դարամտիկ կին չքաւանան, տեղւոյս կանանց մէջ հոգեւոր թիւրկի մը համբաւն ունի, մինչեւ իսկ կ'ըսուի թէ այդ խաչ-մասունքներուն ինչ ինչ Հիւանդութիւններ դարմանելէ վերջ, յաջողած է 20-22 տարուան ամուսնացած կնոջ մը ամլութիւնը բուժել, և յայտնել՛.՝. զանի մանաւոր խաչանգիստներով։ Մեծ յոյս ունինք թէ երկրորդ փորձէ մը վերջ այդ նեկեղեցական առարկաներն այդպիսի կեղծապարիչ կնոջ մը քովէն կը վերցուին։

—Վաղամոնիկ Սրայ Յ. Թաքշանճեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են Հիւանդանոցիս.

Տէր և Տիկին Գրիգոր էֆ. Ալեանեան և զաւակունք 2160 դրուշ, Գէորգ էֆ. Մուրատեան, Տէր և Տիկին Միհրան էֆ. Մուրատեան, Տեարք Տիրան, Լեւոն և Եդուարդ էֆ. Գ. Մուրատեան 1080, Յարութիւն էֆ. Ս. Գամպէր 216, Տիգրան էֆ. Բաղդասարեան 108, Տօքթ. Կ. էֆ. Եաղուպեան 108, Սմբատ էֆ. Ճիւղէրեան 95, Աղն. Տիկին Տիրուհի Կ. Խաթամպօլլեան 108, Բարսեղ էֆ. Յ. Խաթամպօլլեան 108, Տ. և Գ. Թավշանճեան եղբարք 190։

—Ի Մանչէսթըր բնակեալ Աղն. Անտոն էֆ Պալասան և որդին Մինաս էֆ. իրենց հանգուցեալ կողակցին և մօր տիկին Յուլիանէ Ս. Պալասանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի (5) հինգ օսմ. ոսկի։

Նոյնպէս ի Մանչէսթըր բնակեալ Աղն. Տէր և Տիկին Միհրան էֆ. Դալամաճեան իրենց հանգուցեալ մօրն յիշեալ Տիկին Յուլիանէի յուղարկաւորութեան առթիւ (3) երեք անգղ. ոսկի նուիրած են հիւանդանոցիս։

ՊԵՂՈՒՄՆԵՐ ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏԻ ՄԷՋ

Էջմիածնայ վանքին վանահայրներէն մէկուն վերջերս Վաղարշապատի չորս վերաս հեռաւորութեամբ հարաւ-արեւմտեան կողմերը ձեռնարկած հնապրակտական պեղումներուն վրայ, խուզական «Մէսաժէ Օֆիսիէ»ին հետեւեալ մանրամասնութիւնները կը քաղենք.

Այս պեղումները սկսուած էին այն ենթադրութեամբ թէ՝ —որ հիմա կատարելապէս իրողութիւն դարձած է արդիւնքներով—Քրիստոսի Դ. դարուն չինուած եկեղեցի մը՝ թաղուած պիտի ըլլար վէճի տակ եղող վայրը՝ որ սուանդան մըն է։ Ըստ աւանդութեան Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի՝ մասունքները այդ եկեղեցիին մէջ պէտք էին դրուելու։

Արդիւնաւորապէս գտնուած է հիմա այդ խնդրական Տաճարը՝ բլուրի մը տակ, որուն որմերն և միւս մասերը այնքան անեղծ մնացած են որ, կարելի է այս պատմական հնութիւնը կատարելապէս ներկայացնել։

Տաճարը, որուն տրամագիծը 52 արշին է, 64 արտաքին և 26 ներքին սիւներ ունի։ Արտաքին որմերը՝ աբրաքական ոճով նուրբ քանդակներով զարդարուն, փոխն ի փոխ խաղողի ողկոյզներ և նռնենի թուփերէ ներկայացնեն իրենց վրայ։

Տաճարը հինգ մուտքի դուռներ ունի եղեր, և հինգ խորաններ՝ որոնց մէջ է նաև մէջտեղի մայրախորանը։

Պեղումներու միջոցին հաւաքուած պատմական արձանագրութիւններէն հասկցուած է որ քրիստոնէական պաշտամունքի նուիրուելէ առաջ, այս մեհեանը հեթանոս երազահաններու հաւաքման վայր մըն է եղեր։ Բայց Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ բոլոր հեթանոսական մեհեանները տապալած և անոնց տեղ եկեղեցիներ շինել տուած է։

Լուսաւորիչի մահուընէն ետքը, Քրիստոսի Դ. Դարուն, վերանորոգել կուտան այդ հին մեհեաններէն մէկը, որ քրիստոնէական պաշտամունքի կը նուիրուի և ուր կը փոխադրուին Լուսաւորիչ Հօր մասունքները, որոնք չորս մասի բաժնուած պղտիկ խորաններուն տակ կը զետեղուին, և որոնցմէ գլուխը առանձին, «սուրբ»ը (քարաշէն մնտուկ մը ուր հին ատեն դիակները կ'ամփոփէին) մը մէջ փակուած, մայր խորանին ներքեւ կը դրուի։ Սուրբ»ը գտնուեր է, բայց պարապ։ Եւ սակայն ակից զատ գիտենք որ այդ գլուխը աւելի ետքը, ոսկեայ արկղիկի մը մէջ, նախ Նաբոլի տարուեցաւ, ապա Հռոմ, ուր այս մասունքը վերջնապէս հռոմէական-կաթոլիկ կղերին ձեռքը անցաւ։

Մինչեւ հիմա տակաւին միայն մէկ խորանը կրցած են գտնել, Տաճարն հիւսիս-արեւմտեան կողմը, և այս խորանին տակ Լուսաւորչի մէկ քանի կողերն ու ուսոսկրը։ Միւս երեք խորանները տակաւին թաղուած են, բայց կարելի է ենթադրել որ անոնցմէ իւրաքանչիւրին ներքեւ ալ նշխարքի ուրիշ կոորումասքներ պիտի գտնուին։

Տաճարին հարաւ-արեւմտեան կողմը խաչաձեւ քարի մը մէջ փորուած մկրտութեան աւազաններ, որոնք յայտնապէս տեղացիներուն քրիստոնէութեան դարձի արարողութիւններուն կը ծառայէին գտնուեր են։

Տաճարին հարաւ-արեւելեան կողմը կը գտնուի աւանդատունը, որուն վրայ կը բարձրանայ եղեր երբեմն զանգակատունը։

Այս Տաճարին քով՝ որուն վրայ խօսեցանք, արեւմտեան կողմը, առանձ մը ի վեր ուրիշ եկեղեցի մը գտնուած է, որուն հիմնադիրը ինքն իսկ Ս. Լուսաւորիչն է։ Այս վերջին եկեղեցին ճշմարտապէս դիպուածական գիւտն չնորհիւն է որ, արդի պեղումներուն պահանջած աշխատութիւնները դիւրացած են։ Հաւանական է որ այս երկու տաճարներուն քով ուրիշ շէնքեր ալ գտնուին, և որոնց երկրորդին որմերուն վրայ յունարէն, արաբերէն և հինվրացերէն արձանագրութիւններ գտնուած են։ Մայր խորանին վրայ։ Արձանագրութիւն մը որ համեմատաբար աւելի անեղծ մնացած է, Լուսաւորչին նուիրուած է։

Պեղումներուն միջոցին շատ մը հետաքրքրաշարժ առարկաներ ալ գտնուած են։ «Կասպիէն» կը յիշէ, ի մէջ այլոց, արեգակնային ժամացոյց մը, քարէ տախտակ մը՝ որ սեպագիր արձանագրութիւն մը կը կրէ, եկեղեցիի ջահ մը, միւռոն, քարացած փայտեր, բաժակներ և բուրվառներ, քարացած կրեայ մը, աղուէսի կմախք մը և շատ մը օձեր։

Պարսկական հին դրամ մը որուն դրոշմը 2,500 տարուան հնութիւն մը կը յայտնէ, մօտաւորապէս

ՊԱԼԳԱՆ

ՍՕՖԵԱՏԱ ՄԻԼԼԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՇԻՐՔԷԹԻ

ՍԵՐՄԱՅԼ, ԻՆՇԱՓԱԼԹ, ԹԷՄԻԼԱԹ ՖՐ. 7500000

1899ական մերի իւլիսրա էօմիւր սիկուրթասը պէտէլի ֆրդ. 19,534,276
» » կանկրն » » » 460,267,203
» » » » բրիմի » 1,433,965

Էյտէ-ը է-ալէրնէ վէ չօճուգլար իչիւն միւթէսիլ չէրաթի իլէ սիկուրթա ազատ իսէր

Եանլըճա ֆրդը հէր նէվի պլնա վէ էչեա իւղերինէ սիկուրթա ազատ իսէր։

Նաֆլեյոն ֆաղարբնա ֆրդը մալ, էվլադը նագտիյէ վէ վարօր սիկուրթալարը դապուլ իսէր։

Հիսէսարանա՝ 1896ական 18½%, 1897է 18%, 1898է 18%, 1899ական 16% թէմէթթիւ թէվզի իմմիշ տիր։

Շիրքէթին Պանքէրլերի (Տէրասական էթ Գրէսի Լիոնէ, (Լօնտրական Անկլօ Աւսթրիան Պանգ, (Սօֆիական Պանդ Նասիոնալ Պիւլգար։

Թաշրալար իչիւն միւսատիա վէ միւթէպէր քէֆալէթլի ահէնթլէր արանըլըյոր ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

Գալաթա Մէրթէկսկի սոդագ, ձէկիտխան

Թիւրքիա իչիւն ումումի միւֆէթթիշ.— Ա. ԿԻՐԵՂԵԱՆ

ԷՃԶԱԽԱՆԷԻ ԹԻՒՐՔԻԷ

Սիրքէճիսէ քեանին (Էճզախանէի Թիւրքիէ) եէվմը քիւշատրնական պէրի կէօսթէրմէյի իմմիզամ վէ տրգդաթական վէ իհզար օլընան քեաֆիէի էտվիյէնին խալիսէթ վէ էնվէնտիկթինատէն տօպալը չէհրիմիզին էն միւքեմմէլ էճզախանէի օլուպ, տիկէրլերինէ նուսմունէի իմմիսալ օլմագ չէրէֆինի իհրազ իմմիշ տիր. պու տրգդաթ վէ իհթիսամա մունգամ օլան թէհարէթ վէ նէզաֆէթ մէսէլէսի քի էճզախանէլերճէ ասրլ նազարը էհէմմիյէթէ ալընաճագ մէվզուատը պայլճասը տրը. ամմէնին միսէլլէմի վէ տէվաիրը բէսմիյէնին տախի մուսատատագ օլսուդը իւզրէ պուրատա քէմալը իլէ ճարի տիր. պու կիպի պիր թէէսիսատէն պէքլէնիլէն չու խրատմաթը միսթահսէնէյէ պիր իլալէի ինանիյէթքարի օլմագ իւզրէ եէվմը թէէսիսինատէն չմնիյէ գասար միւրաճաաթ իսէն պիդիմէվ զուէֆայի խասթէկէան մէճճանէն թէտավի իհտիրիմէք վէ մուալէճաթը լազմէ տախի քէզա պէլա իւճրէթ իսա իսիլմէք կիպի իհթիյար օլընան ֆէտաքեարլըգլար նազարը տրգդաթա պրնաճագ օլուբ իսէ պու էճզախանէնին իսթիհսանը մէնֆաաթատան դիյասէ հէմճնինէ խրատէթ կիպի պիր ֆիքրը ինանիյէթքարվէրի իւզերինէ թէէսիս իսիլմէք օլսուդը տէրէալ թայէին իսէր, իյթէ չու թասատա օլընան հիմմաթը մասրուֆէյէն նազի տիր քի պու էճզախանէ թարիզը թէրագդրատա գաթի տէրէճաթ իսէրէք, պու կիւնքի մէրթէպէի իհրազ էյլէմիշ վէ պու եւրէպէյնէ տէ երպապը միւրաճաաթին մէմնունիյէթ վէ էմնիյէթինի վէ ամբողջանը տախի խօշնուտլունի ճէլպ էյլէմիշտիր։

Մէղքիւր էճզախանէսէ քեաֆէի իլէ վէ էմրազատա քէապը իսթիսասը թամ էյլէմիշ մէշահիրը ամբողջապա հէր կիւն էվգաթը մուայինէսէ հազրը պուլունտրգլարը կիպի զիւքիւր ու իւնասէ մախսուս օլմագ իւզրէ տէ մուայինէխանէլէր մէվճուտ տրը. էճզախանէսէ պուլունան այէաթ վէ էտէվմիր ֆէնտիյէտինին միւքեմմէլիյէթի սէպէպի իլէ եէկհանէ ահենիմէյէ չայան օլան (Թանվիխանէ) իսէ ճանիպը հիւքմէթը Սէնիյէտէն էվրօրասա ազդուգ սէնի թանսիլ իհթիրիտիքէն սօնրա իլք տէֆա օլարադ քիմիակիր տիրօմասընը իրազ իլէ չէրիմիզէ ավատէթ իմիշ օլան Մէքթէպը Թրպիէի Շահանէ քիմիակիր մուալիմիէրինէն Տօքթօր Անմէտ Հիւսէյին պէյին եէրը իգթիտար վէ քիմիյէթինէ թէսլիմ իտիլմիշ տիր. մուամիլէյէին ֆէնը թանիլուէքի իգթիտարը պուրաճա նասրլ մալիւմ իսէ, էվրօրաճասա օ տէրեճէ մարուճ տրը, մուամիլէյէ պէտէնը ինանտա միհհաճը թանիլի հէր նէ վար իսէ, անը քէմալը իհթիմամ իւէ պիթթանիլի աթբպպանա իհզար վէ պինայէն ալէյհ աթբպպայի մուամիլէյհիմին իչէրինի պիր դաթ տահա թէհրիլ իհմէքտէ օլսուդը կիպի մերի օյան մատէնի նէպաթի հէր նէվ մէվզասը տախի սուրէթը միւքեմմէլէտէ թանիլ վէ իհզար իհմէքտէ տիր։ 8—4

ԵԹԷ ԿՐ ՓԱՓԱՐԻՐ՝ առանց վնասակար նիւթեր պարունակելու առողջարար սիկարի թուղթեր ունենալ, ծխեցէ՛ք Կ. Պոլսէ բերանի

ԲԵՐԱ ԵՒ ՊԷՅՕՂԼՈՒ

անուն լուսն դաղղիական ընտիր սիկարի թղթերը, որոնք ուրիշներէն առաւելութիւն մ'ալ ունին, գաղղիերէն և տաճկերէն թերայի գունաւոր քարտէսը պարունակելով։

ՓՈՐՁԵՑԷՐ ԵՒ ԴՈՀ ՊԻՏԻ ՄՆԱՐ

Կեդրոնատեղին է. Կ. Պոլիս, Զիւսպիւլլի խան, Կարապետ էֆ. Պիպէրեանի վաճառատունը։

Մնացեալներ գնող յանախորդաց և յանձնակատարներուն ԴՈՀԱՅՈՒՅԻՉ ՁԵՂՈՒ։

Ուրիշ զանազան սիկարի թղթեր ալ կը գտնուին վաճառատունս։

Կեդծերէն զգուշացէք։

ՔԻՄԻ ՊՈՒԼՄԱԼԸՍԸՆԸ՞Զ

Աղբնրզին գոգմամասընը, տիչէրինվէն խասթալըգտան քիւլլիէն արի գալմասընը արզու իսէր իսկնիզ Պաղչէ Գարուսընտա Նիզամիէ գարագոլը գարչու քէօչէսինատ 1 նօսմէրօլը մահալը մախսուստա տիչ թապիպի

ԽԱՉԻԿ ԺԱՄԿՈՁԵԱՆ ԷՖԷՆԴԻ

պուլմալըսընը։

Մուամիլէյէ Մէքթէպի Թրպպէի Շահանէտէն մէէզուն օլուպ, հիչ պիր ադրը հիսս իհթիրէքսիզին տիչ չէքմէքտէ մուճիսի պուլունտրզը պիր իլան իլէ կալընը իլի տէֆատա էն չէտիա տիչ ադրբլարընը քէսմէքտէ, «աքորրիթ»կիպի հէր նէվ տիչ էթի խասթալըգլարընը թէտավի իհմէքտէ էֆէնտին էն սօն ուսուլի իւզրէ վէ նէվ վիճատա ալեթարլար իւէ տիչ տօլտրմագտա տրը։

Էնվայի թագմա տիչ վէ չէնէ իսալնտաքի մէհարէթի քեամիլէսի ուսմամ միւշէրիլէրինին հիւսնիւ թէվէճճիւնին ճէլպ իհմէքտէ տիր։

Ճուսամա կիւնլերի մուայինէխանէտէ բազար կիւնլերի տէ կէտիկ Բաչատա Համամ ճատատէսինատ, 15 նօսմէրօլը խանէսինէ միւրաճաաթ իսէն ֆուգարաը մէճճանէն թէտավի իսէր։ Մասպահլարը տատի 1½ գասար վէ ագշամլարը տախի տատի 11էն սօնրա հէր վագթի խանէսինատ պուլունուր։

Գ Ի Մ Ա Կ

Մրտ-Ռիկոտ թոնոկան օրերս

ՀԱՅ. Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ

Առաքել էֆ. Դաբրիէլեանի սենեակը

ՄԵՐՃԱՆ ,ԵԱԼՏԸԶ ԽԱՆ, ԹԻՒ 10

Գին 5 դահ.

ՄՈՒՍԻՔԻ ՄԵՐԱԳԼԵԼԱՐԸՆԱ

Մէարիֆ նէզարէթի ճէլիլէսի էվրաագ գալէմի խիւէֆասընտան Հասան Թահսին էֆէնտի իլէ նօթա վէ ֆէնտի մուսիգի մուալիմի Զուլֆանան Գրիգոր էֆէնտիլէր թարաֆընտան հէր օր պէշ կիւնտէ պիր՝ մուհթազամէն նէշր իտիլմէքտէ օլան էզհարը մուսիգի ճախատ միւնթէզըպ չարգը վէ գանթօ նօթասընրն իրթիճի ֆօրմասը նէշր իտիլմիշ տիր։ Պիրբիրմանէ էտինմէէրինի հավէսքեարանը մուսիգիյէ թավսիյէ իսէրիզ։

Մահալը Ֆիրուսթի Պապը Ալի ճատատէսինատ 22 նումէրօլու Իսթանպօլ քիսթուպանէսի, Մէրճանտա սոյճը Եղիա էֆէնտի վէ Էսկի Զապիեէ ճատատէսինատ Սէֆա Յօնօկրաֆիանէսիյէ սահր մահէլլէր տիր։

Էն ալա վէ նէֆիս իրէքտէն մամուլ ՊԱՖՐԱ վէ ՍՈՒԼԷՑԵ քեաղըտլարը եաբընը սիկարա մէրագլըլարընը մէմնուն էտէպիլիր։ Պու քեաղըտլարընն ֆէվքէլատէ միէսսէրիյէթի մուգալիսլէրինին արթմասընա սէպէպ օլմըշ օլաղընտան, գաբաղլարընն տէրտունտէքի ռէֆիր մէհրինէ վէ ալամէթի ֆարբգաը սայրէէյէ տիրգդաթ օլընմասը թավսիյէ ընը։ 30—56

عافیت حلبی

ԴԵՂԱՀԱՏՔ ԱՖԻՅԷԹ

Պոգոսեան ենթակայ եղողները եթէ ժամանակին չը գտմանուին, անխուսափելիօրէն անոր հետեւանք եղող թունաւորման պիտի ենթարկուին՝ որովհետեւ, բնական դէմ, օրերով ստամոքսին և աղիքներուն մէջ մնացած ուտելիքները փոխանակ մարսուելով մնուն տալու. ընդհակառակը թունաւոր միքրոպներ յառաջ բերելով արիւնը կ'ապականեն և ախորժակի պակասութիւն, գլխոց ցաւ, պոռոյտ, դժուարամարսութիւն, բերնի հոտ, տեսաւորութիւն (պատրոյգ), ախորժակի ուռեցք, խիթ (սանձը), սիրտ խառնուելք, աչքի խաւարում, և այլն հիւանդութիւններ յառաջ կը բերեն։ Մայրաքաղաքիս առաջնակարգ դեղագործներէն Անտոն Գօլօլեան էֆէնտիի հնարած և կայսերական Բժշկական Ժողովէն արտօնուած «Աֆիյէթ» դեղահատներուն գործածութիւնը վերոյիշեալ ախտերէն բոլորովին ազատ կը պահէ, լուծողութիւնը կը դիւրացնէ և ստամոքսն ու աղիքները զօրացնելով կուտայ անոնց կանոնաւոր և բնական վիճակ մը որով և միւս լուծողական դեղեր առնելու պէտք չի ձգեր։

Ընդհանուր վաճառատեղին է Կ. Պոլիս Ճըղալ օղլու Սարը դեղանոցը։ Կը ծախուի նաև Պահէճ Գարու. Քիւչիւքեան-Մխքճեան և Մէրտմէթճեան դեղարանները և Դալաթիա Մատէլլայի դեղարանները։

ՏՈՒԻՔԸ (5) ԴՈՀԵԿԱՆ Է

Գաւառներէն մնացեալ և փոքրաքանակ յանձնաւորութիւնք կ'ընդունուին։

ԲԱՐԻՁ ՍԷՐԿԻՒԻ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻ

1900

ՍԱՏԷ, ՄԷՔԻՆ, ՍԷՐԻ, ՀԱՑԻՑ

ԱՄԷՐԻԳԱՆԸՆ ԷՆ ՄԵԾԱՐՈՒՐ ՏԻՔԻՇ ՄԱՔԻՆԱՍԸ

ՆԻՒ-ՀՕՄ

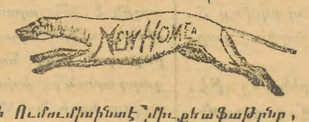

Մէղքիւր Սէրկիի Ումումիսինատ Միւքեւաֆաթը, HORS CONCOUR բէգապէթսիզ գաղանմըշ տրը։

Էն ուֆագ թէֆերրուսթրնա գասար էմսալընա թէվէֆֆիւգ իսէր

Թիւրքիա իչիւն եէկեանէ անէնքասը 3. Կ. ՄԻԱՆԵԱՆ Էվլասլարը

Մէղքիւր Սէրկիի Ումումիսինատ Միւքեւաֆաթը, Սթամբօլ, Պահճէ Գարաւսընտա, Համիտիյէ ճատատէսի, Ն° 7 Թրամուէյ խաթթը իւզերինատ

ՇԻՒՊԷԼԷՐ՝ Իզմիրատ, Սիկիվրատ, Աֆիոն Գարահիսարատա վէ սարբէ Թամիր վէ էօյրէթմէսի մէճճանէն տիր

ՈՒԷՍԴԷՐՆ

ԲԱՐԼԱՍԷՆԹՕՆԸՆ ԳԱՐԱՐԸ ՄԱԽՍՈՒՍՈՒՑԱԼ ԹՕՐՕՆԹՕ ՎԷ ԼՕՆՏՐԱՏԱ

1851ՏԷ ԹԷԼԵՍԻՍ ՕՂՈՒՆՄԸՇ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՃԸ ԻՆԿԻԼԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Թաղմին օլունան վիյանլարընն մէճմուի	ինկ. լիրա 6,000,000
Մէվճուտ ադէվ վէ հասրլամը սենէվիյէ	» » 1,250,000
Քեամիլէն թէէսիյէ օլունուշ սէրմայէ	» » 410,000

Թուրքիա չիւպէոնինն միւտիրի՝ ումումիսի. ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ
Իսթանպօլ, Պահճէ Գարու, Անանիասի խան, Ն° 20, 21, 22։

Թաշրալարտա իշկիլդար վէ միւթէպէր աճէնթէլէր արանըլմագտա տրը

ԻԼԹԱՐ.— Շէհրիմիզին էն մասրուֆ Ֆրանսըզ վէ Սվման գումբանիալարրն սէրմայէսի հասրլամընա նիսպէթէն 100% օլսուդը հալա Ուէսթերընքի 125% տիր։ Իյթէ պու հագիգաթ Ուէսթերն բաշիպէրինէ թէնէվվիւգ իսթաբմէյէ էն պէօյիւք թէէմինաթ տրը։

Հէր չէյտէ մուհաֆզատ սրհէթէ չալըշտըգընը կիպի, սիկարա քեաղրտլարընն տախի նագի օլմալարընա իհթիյա էտիսիպ։ ՏԻՒԳ վէ ՊՕՆ վէ ՊԷՅԱԶ ԳԱՊԼԸ ՊՕՆ նամը իլէ սիկարա քեաղրտլարը թավսիյէ իսէրիպ։ 26—50

ՏՕՔԹՕՐ ԶՕՊԱՆՕՂԼՈՒ

Մուամիլէյէ փարիսատ միւտատէթը մէտիսէ էմրազը տախիլէ վէ տասգիսէ քէսպի իհթիյաս իլլէյտպ սարա, էրբազմօս, իսթէրիք, կարբմ պաչ ադրբաը, նիպիպ, ույգուսուզլուգ, ույգուտա կէղինմէք, չօճուգլարին իտրար թուսթամամալարը վէ էնվան սինիրխասթալըգլարընը էյէկերիք իլէ թէտավի իլլէյտպ կիպի մէտէ սուլարը, վէ մէտէ սուլյունին արթմասը վէ էքսիրմէսի, պաղրրսագ, գալպ, ագ վէ գարատիկեր վէ պիւլեֆիմէէ էմրազը տախիլէի սարէեի ֆէնը թրպպին էն սօն քէշֆիսթը իւզրէ հէր կիւն սապատատան էօյէնէ գասար իստանպօլատա օգեիլէր պաչընատա (Պայազիտ) վէ ուզուն չարշուտա (Մէրքիտ) էճզախանէլերինտէ վէ էօյլէսէն սօնրա, պէշ օղլու ճատատի քէպիրատ Օտիսն թէսթրսսու գարշուսընատա 165 նօսմէրօլը Մուայինէխանէի խուսուսիէսինատ միւրաճաաթ իսէն խասթէկէանը գասրալ իյլէր։ Մուայինէխանէի խուսուսիէսինատ հէր նէվ թէտավիի էյէքթրիկի վէ էյէքթրիկ պանէօսու մէվճուտ տուր։

ՄԷՔԵԱԲԻՈՒ ԹԸՊՊԻՏՅԷՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

ՍԷՐԻՐԱԹԸ ՃԻԼՏԻՃԷ

ՎԷ

ԷՖԷՐԷՆՃԻՃԷ ՄՈՒԱԼԻՄԻ

Ֆրանսա Տէրէ վէ Ֆրէնկի խարբլըբէրբ
ճէմիյէրէն ալդյէ մուհասիրէրինատէն

ՏՕՎԹ, ՋԷԼԱԼԵՏԻՆ ՄՈՒԽԹԱՐ

Ճուսամա իրթէսի)	կիւնլերի սասթ
Բազար իրթէսի)	9 տան
Զարչէնպէի)	10½ա գասար
Բիչչէնպէի = սապատատան 6ա գասար	
Մալը = սասթ 7էն 10½ա գասար	

Իսթանպօլատա, Ճուղալ-օղլունտա Իրան սէֆարէթխանէսի գուրպիտէ Շերէֆ էֆ. սօղաղաղընտաքի 18 նումէրօլը խանէսինատ

խասթա գապալ իսէր

ԻԼԱՆ

ԴԻՇԵՐՕԹԻԿ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Ս. ԿԱՐԱՊԵՏ ՎԱՆՈՒՑ ԿԵՍԱՐԻՈՅ

Դայսերիսէ Ս. Կարապետ վանքը մզատա, 1888 թարիխինատ թէէսիս իմմիշ օլսուզում կիճէլի կիւնսիւզլիւ մէքէպ, օն ատօրթ սէնէքէն պէրու ալէթ թէվալի սէվամ իսիպ, էլեէվմ մէքթէպի ալի մէվզբէնի իհրազ, վէ չիմտիսէ գասար միլլէթէ 43 նէֆէր մունթէէն թալէպէ թագտիմ իմմիշ տիրպուսարատան պաղրլարը՝ խանթանպօլ, Բարիզ վէ Պէյրութատա թէպպէթ, վէ մաքինիսթլիք ֆէնտլերինի, պաղրլարը տախի մուալիմլիք, թիւճճարլըգ վէ սարբ սէնատալար իմթիհազ իմմիշլեր տիր։

Մէքթէպիմիզէ թէարիս օլունան լիսանլարա իլլիմ ու ֆիրուն աթիսէքիլէր տիր։ Օսմանլը, էրմէնի, Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ լիսանլարը, մէզհէպ սէրլերի, թարիխ, ճօղրաֆիա վէ սարբէ։ Մէպսատիի իլմի հուգուգ, ուսուլի տէֆթէրի իլմի սրհէթթ, իլլումը թապիիյէ վէ բիազիյէ մա թէֆէրրուսաթ վէ բէամ սէրբի (դարա գալէմ, եաղլը պօյա)։

Պիր չօճուգ իչիւն սէնէվի իւճրէթի թահսիլիյէ 11 ատէա լիսի օսմանի օլուպ, 5½ լիրաբ սեպտեմբեր իպթիտասընտա, վէ 5½ լիրաբ տախի մարտ իպթիտասընտա բէչին իսթիֆա օլունուր, եաղբրը պիր ուէֆա իչիւն տիրխուլիյէ նամը իլէ եարբմ լիրա ալընը։

Հէյսիյէթը թէտրիսիյէմիզ միսթահսա զէվթատան իսթիսապ իսիլմէ օլուպ, հէր պիրի քէնտինէ թէվֆ օլան չիպէն մախսուսատը թալիմ իսէր։

Թալէպէնին եաղընը եաթագ դուսպա չամաշը կիսի մէսարիֆը չախսիկէլերի քէնտիլերէ ատտ տիր։ Քիթապ, քեաղրա գալէմ կիսի լէվազիմ, մէքթէպ թարաֆընտան վերիլիր։ Ուլագ չէհրլէրատն կէլէն թալէպէ՝ սէնէվի թաթիլ էյլեամընը իսթէրլերսէ Ս. Վանք ատա կէչիրէսկիլերը, վէ զուռնան մուսպապիլիսնէ քէնտիլերինտէն հիչ պիր չէյ թալէպ օլունմագ։

Թալէպէնէ կիւնտէ իչ ատէա նէսմէք վերիլիր, ատատ, էօյէ վէ ագշամ Իթիչէր չէչիս. բէրէկի կիւնլերի բէրէկի սէչիսի վերիլիր։ Ս. Վանքըմըզը՝ մէվզբի կիւզել, սու վէ հավաը սաղ օլսուզում մալիսմի ամմէ տիր։ Խուսուսա վանքը տախիլինատ միւճէտատէն եարբմագտա օլան մէքթէպէն ինչատթը խայրէտ իլերլեմիշ օլսուզունատան, ինչալան պիր սէնէսէն մէգթիր ճէսիտա մէքթէպէ նադրը մէքանան իսթէնէ տախի մուճուֆիգ օլուրուզ։ Մէքթէպիմիզ հագզնատա ատատ մուճասատալ մալիսմաթ ալմագ արզու իսէրլերէ մէքթէպէն մամիտա բրսկրամը տասիչ կէօտերիլէպիլիր։

Հէր թարաֆտա պուլունան սէվկիլիս միլլէթատաչլարըմզը էվլատլարընը իչատ թէէսիսատան իսթիֆատ իսթէմէլերի ճիտատէն արզու օլունուր։

Մէքթէպիմիզին օն պէչինճի տէվրը սէնէվիսի՝ իչատս սեպտեմբեր 3է թէսսատիֆ իսէն քաղար էրմէէսի կիւնիս պաչլատաճագ տրը։

Առաջնորդ Հայոց Կեսարիոյ
ՏՐԴԱՆ ԵՊՍ. ՊԱԼԵԱՆ

1901 Ց-ԳԼ- 25 Գ-ԷՐ

Հրատարակեցաւ

ՓԻԼԻՍՈՓԱՅԻՆ ԱՇԱԿԵՐՏԸ

Հոգեբանական Վէպ

Հեղինակ Բօլ Պուրէ

Թարգմանեց Օհանէս Զէֆէրէ-Սարաֆ

Գին 6 ղրուշ

340 էջ ութծալ

Վստահ ենք որ այսքան դիւրամատչելի գնով համակրելի թարգմանչին այդ հրատարակութիւնը ընթերցող հասարակութեան կողմէ արժանի ընդունելութիւն պիտի գտնէ, որու համար հեղինակին և թարգմանչին անունները արդէն գրաւականներ են։

Տէր և Տնօրէն

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ

ՄԱՆԶՈՒՄԻԻ ԷՖԵՔԵԱՐ ԹԷՑՐԻԳԱՍԸ (44)

ՄԻԻՐԷՊՊԻՅԷ

10

Կիսիպ քէնտիսինէ պիր իքի թօդաթ ուսմագ իւզրէ, օրանա սօղրու նիւրիսիսմ։

Միւրէպպիյէնին գաղուսը էօնինէ կէլսիմ, պագարմ պիզիմ նէկէն օրթատան սրրը օյմուշ... Սիւ՛պհան Ալլահ կէօզիմիզն էօնինտէքի ատամ նէ՞րէնէ զայպ օլապիլիր։ Տիւշունտիւմ, զրզը օտասընա կիրմիշ օյմասը իհթիմալի ագըմա կէլտի։ Սէնի նէ սուրէթլէ խաթեր իսէն թէէմին իսէրիմ քի, պէօյէ սիւշինինիշիմ պու իհթիմալէ գարբըբը՝ զրզան ըգիֆէթինատէն չիպէտ իհաիեիմ իչչուն տէեիլ տիր։ Էֆէնտիմ, օղլան պուտալա... զրզ զանէթ նաղիք, սաֆվէթը գալպէ տէ մալիք... Շէմմ՝ կիճէ գրզ իլէ պիր աղ գօնուշմագ իչչուն, պիչարէյնին պու նէղաքէթ վէ սաֆվէթինատէն պիր իսթիֆատ, ֆրանսըզճա տէրսինատէն պիր ճիմլէկի անպահամաղընը պէհանէ իսէրէք, օ միւշքիլինի հալ իհմէսիքտէ, կիճէ կէօզինատ ուլգու կիրմէսիեինի սէօյլէեէրէք, Միւրէպպիյէնէկի կիճէ ուլգուսունատան ուհանտրըրսը, միւսատէթալէպի իլէ օտասընա կիրէպիլիր, սէն տէ պիլիրսին եա՛ Սատրի պէյ... պու հայվանըգլարը Շէմի եարաբ... օ ամագատան պէն հէր թէրպիեէսրլիի մէէմուլ իսէրիմ. Շէմինին օտաեա կիրիպ կիրմէսիեինի անղամագ մագասատը իլէ գուլաղընը գարաեա վէրսիմ։ Ամմա նէ՞հիսատէթ, հիսաէթիմատէն քէնտիմի պիլմէօրսուս, պու հիսատէթ թէէսիրի իլէ օլաճագ զալիպա, օտատան գուլաղմա լազբրաը կիսի պիր չէյ կէլսի։ Ամ, չարիզն իչերիսէ տէսիմ, արթըգ տրգդաթլա թէբրարա հաճէթ եօգ եա... մագասարմ իչերիսէ կիրիպ կիպլիճէ գուլաղընատան եագալատարագ տըշարբեա չըգարմագ... նամուսսում հագգը իչին պէօյլէ, Միւրէպպիյէ Թիւրք էվինատ օթուրուեօր իսէ տէ, քէնտի ֆրանսըզ ատաթը իւզերինէ հարէքէթ իտիեօր։

Շիմտի պէն տէ ալաֆրանկալըգա բիտէէթ իհմէեուպտ, գաբուեը թրգ թրգ ուրմատան իչերիսէ կիրմիշ օլամ գըզզն «ամուր բրօբրը»սընը չօֆէ իհմէեէ թիւրքճէ նա՞սըլ տէնիեօր իտի։

—Հէր նէֆսինէ տօգունմագ...։

—Բարսան մն չէր Սատրի, պիր գաչ ադշամ տրը միւթալէաթամ հէր ֆրանսըզճա օլսուզունատան, «իսէ»լէր՝ պագ եկնէ «իսէ» տիեօրըմ. ֆիքիրլեր զիհնիմէ օ լիսանան կէլիեօր։ Գրզզն հէր նէֆսինէ տօգունմաչ օլաճաղըմ, (պիր թարզը ամիպ իլէ պաչընը սալլաեարագ) հէր նէֆս, ֆագաթ բէք օ գատար «ամուր բրօբրը»ներ թուսթամատօր... ֆրանսըզճասաքի գուվվէթ պաչագ։ Նէ իսէ չիմտի իբի լիսանը մուգաեէսէ իտէմէք տէկիլիզ եա՛։ Եվվէթ իյթէ օ մագասատ իլէ գարուեու ուրտում, օ արալըգ սուֆանը օ պիր ուճունատան պիր բբթբրթը սրը գօլտու, պէն պէօեէք պիրատէր կէլիեօր զանն իհտիմ, մէկէր իսէ սէն իմիշսին։ Սէն օլսուզունու պիլմէմ հիչ մասանը ալթընա գաչա՞ր մը իտիմ։ Պէօեէք պիրատէր պէնի էօյլէ կիճէ եարբսը միւրէպպիյէնէն գաբուսընը ուրբր իքէն կէօրսէ, չու տէմինատէ պէրի սանա անկաթարզմ հագաեիդը սէքսէն տէֆա քէնտիսինէ թէքբար էյլէսէմ, տիտնեա գասար եէմին իհսէմ, թէքմիլ քիւթուպխանէսինատէի քիթապլարը եուրթսամ, եինէ քէնտիսինի սրհէթը իֆատէմէ ինանտրմագ գասիլ օլմազ... մանէրանն պունտան էօթէսի պէնիմ գասար սէնինատ մալիսմին, թէրպիեէնատն էմինիմ պիրատէր, ֆագաթ օ էմնիյէթիմ իլէ պէրասէր, ալչիմատ պիր սուր զաննա տիւշմիչսինտիր տէի տիեն կիճ էնտիչէմատն պիլլահ ուհուհամատրմ, պէնիմ իչչուն նէ տիւրլիւ չիպհէեէ տիւշէր իսէն տիւշ, օրաը ուսմուում տէեիլ։։ Էօյլէ ագիֆ պիր զըզըն պէնիմ հիւզիմատն զանն ալթընա գալմասընը՝ նահագ եէրէ լէքէլէնմէսինի կէօնլիմ իսթէմէզ. իւզիլտիեիմ ճիհէթ իչչուն պուրասը... Շէմի կէլսին, չիմտի պուրատա իքիմիզ պիրատէն քէնտիսինէ պիր կիսզէ սիւլէագ տէրսի վերէլիմ, չարկրն ագլընը պաչընա թօգլասըն...։

Պիրինճի ագթէօր՝ իւզէրինատէն սուի զունտընը ամմագ բօլունտու պուրատա իթմամ իսթի։

Սատրի՝ պու թասրնատան եէնմէզ եուտուլմագ եավէյէրի ատէթա պիր հօգագպագ թէքէրլէմէսի տինլեր կիսի տինլէտի։ Տէֆասիլէ հէմզեգմը մանրմանէսի օլսուզու պիր գասընը սիսթաեէրը ըֆիֆէթինի պաչգա տիբրիս տինլեեէպիլմէսի նա՞սըլ գապլ օլուր։ Սատրի՝ միւրէպպիյէնի սէվմիեինի ինքեար իհմէք նեեէթի իլէ օրաեա կէլմիշ, պու սուրէթի քէնտի սէլամէթիիչուն տանա մուալաֆրգ պուլմուշ իքէն, քէնտիսինէ ամուճա պէյին օգուտուզը մարթավալ բէք զիեատէ ճանընը սրզը։ Պու մէրթէպէպէ ամմագ զանն օլունատուզունա ատէթա կիեճէտտի։ Թէզքիյէի նէքես իչչուն, քէնտիսինին պաչլատաճաղը թէբանէի իղգալն՝ ամուճա պէյին քէնտիսինէ տանա ուսթալըգը օնտան տանա աղ կիւլիւնճ օլամատաճաղընա հիւքմ իլէ, քէնտիսի պու խուսուսատա տանա մէրատանէ տավրունուզ, միւրէպի պիր գանգատա սալբվէրերէք տէքի քի։

—Պու գասար ուզուն սէօզ սարի իհմէք քիւլեֆէթինէ նէ լազում վար, հագգդաթը պէն պիլմէնօրմրսը՞ ամուճա պէյ թէլսյլա։

—Հանկի հագդաթը՞

—Տիւն կիճէ միւրէպպիյէնին գաբուսընա կիսէչինիզին սրրի Շէմի թէճէսսիս ֆիդրը խայրխանէսի իլէ օտասընը հագգդաթը... պունատաքի գասրնը, ֆիքրինիզ չիտպէ կէօթիրիր կիսի տէեիլ։ օ պէնճէ գաթիյէն մալիսմ...

(Տէլամ)